

Határozatok Tára

JEAN RICHARD DE LA TOUR
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2022. június 21.¹

C-704/20. és C-39/21. sz. egyesített ügyek

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

kontra

C,

B (C-704/20)

(a Raad van State [államtanács, Hollandia] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

és

X

kontra

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (C-39/21)

(a rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch [’s Hertogenbosch-ban eljáró hágai bíróság, Hollandia] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség – Harmadik országbeli állampolgárok őrizete – A szabadsághoz való alapvető jog – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 6. cikke – Az őrizet jogszerűségének feltételei – 2008/115/EK irányelv – 15. cikk – 2013/33/EU irányelv – 9. cikk – 604/2013/EU irányelv – 28. cikk – Az őrizetbe vétel és az őrizet fenntartása feltételeinek bírósági felülvizsgálata – Az őrizet jogszerűsége feltételeinek hivatalbóli bírósági vizsgálata – Az ítéletek indokolása – A tagállamok eljárási autonómiája – Az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elve – A hatékony jogorvoslathoz való alapvető jog – Az Alapjogi Charta 47. cikke”

I. Bevezetés

1. Az uniós jog megsértésére alapított jogalap nemzeti bíróság általi hivatalból történő vizsgálatának problémakörét a Bíróság több alkalommal vizsgálta az uniós jog különböző területein. E problémakörnek a harmadik országbeli állampolgárok őrizetével összefüggésben történő vizsgálata – amelynek tétje a szabadsághoz való jog védelme –² nagy mértékben lehetővé teszi az eddig elfogadott megközelítés megújítását. E jog jelentősége és a bíróság által annak védelmében betöltött alapvető szerep ugyanis bizonyos fokú bizalmatlansághoz vezet azon szabályok tekintetében, amelyek korlátozzák a bíróság feladatát e területen.

¹ Eredeti nyelv: francia.

² Lásd e tekintetben Boiteux-Picheral, C., „L'équation liberté, sécurité, justice au prisme de la rétention des demandeurs d'asile”, *Sa Justice – L'Espace de Liberté, de Sécurité et de Justice – Liber amicorum en hommage à Yves Bot*, Bruylant, Brüsszel, 2022, 605. o.

2. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmek lényegében a harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv³ 15. cikkének, a nemzetközi védelmet kérelmező személyek befogadására vonatkozó előírások megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 2013/33/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴ 9. cikkének, és az egy harmadik ország állampolgára vagy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵ 28. cikkének az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 6. és 47. cikkével összefüggésben való értelmezésére vonatkoznak.

3. E kérelmeket a B, C és X harmadik országbeli állampolgárok, valamint a Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (igazságügyi és biztonsági államtitkár, Hollandia; a továbbiakban: államtitkár) között az őrizetbe vételre vagy az őrizet fenntartására irányuló intézkedések jogszerűsége tárgyában folyamatban lévő jogviták keretében terjesztették elő.

4. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem által felvetett fő kérdés az, hogy a nemzeti bíróságot korlátozhatja-e az általa végzendő, az őrizetbe vétel vagy az őrizet fenntartásának a jogszerűségére vonatkozó felülvizsgálat gyakorlása során olyan nemzeti eljárási szabály, amely megakadályozza a nemzeti bíróságot abban, hogy figyelembe vegye a felperes által fel nem hozott jogalapokat vagy érveket. Azt kell tehát eldönteni, hogy az uniós jog értelmében e bíróság hivatalból vizsgálhatja-e, sőt köteles-e vizsgálni az őrizet jogszerűségének feltételeit.

5. A tagállamok által a harmadik országbeli állampolgárok őrizete jogszerűségének felülvizsgálata érdekében alkalmazott modellek sokfélesége kapcsán a Bíróság szerepe nem az, hogy megállapítsa, hogy az egyik modell jobb-e a másikonál. Feladata annak vizsgálata, hogy a nemzeti eljárási szabályok elfogadható eszközt jelentenek-e a másodlagos uniós jogból eredő kötelezettségek végrehajtása tekintetében, vagy épp ellenkezőleg, az ilyen szabályok sértik-e az uniós jog tényleges érvényesülését, és következésképpen azokat a nemzeti bíróságoknak figyelmen kívül kell-e hagyniuk.

6. A jelen indítványban azt fogom javasolni a Bíróságnak, hogy az őrizet jogszerűsége feltételeinek hivatalból történő vizsgálatára vonatkozó előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre válaszolva állapítsa meg, hogy a 2008/115 irányelv 15. cikkét, a 2013/33 irányelv 9. cikkét, valamint a 604/2013 rendelet 28. cikkét – a Charta 6. és 47. cikkével összefüggésben – úgy kell értelmezni, hogy a harmadik országbeli állampolgár őrizetbe vételének vagy őrizete fenntartásának jogszerűségét felülvizsgáló nemzeti bíróságnak az általa relevánsnak ítélt ténybeli és jogi elemek alapján meg kell vizsgálnia az őrizet feltételeit és részletszabályait meghatározó általános és elvont szabályok tiszteletben tartását, függetlenül a harmadik országbeli állampolgár által a keresete alátámasztására felhozott jogalapoktól és érvektől. Ugyanezen rendelkezésekkel ellentétes az olyan nemzeti eljárási szabály, amelynek az a hatása, hogy megakadályozza e bíróságot abban, hogy hivatalból elvégezze ezt a vizsgálatot és a harmadik országbeli állampolgárt szabadon bocsássa, noha e bíróság megállapítja, hogy az ilyen őrizet ellentétes az uniós joggal.

³ HL 2008. L 348., 98. o.

⁴ HL 2013. L 180., 96. o.

⁵ HL 2013. L 180., 31. o.; helyesbítés: HL 2018. L 33., 6. o.

II. Jogi háttér

A. Az uniós jog

7. A 2008/115 irányelv 15. cikke, a 2013/33 irányelv 8. és 9. cikke, a 604/2013 rendelet 28. cikke, valamint a Charta 6. és 47. cikke a jelen ügyek középpontjában álló rendelkezések.

B. A holland jog

1. A külföldiekről szóló törvény

8. A 2008/115 irányelv holland jogba történő átültetése céljából 2011. december 31-én módosított, 2000. november 23-i Vreemdelingenwet 2000 (a külföldiek jogállásáról szóló 2000. évi törvény)⁶ 59. cikke (1) bekezdésének bevezető mondata és a) pontja azt írja elő, hogy amennyiben a közrenddel vagy nemzetbiztonsággal összefüggő érdek megköveteli, az államtitkár kitoloncolás céljából őrizetbe veheti azt a külföldit, akinek tartózkodása nem jogszerű.

9. A 2000. évi Vw 59. cikkének (5) bekezdése szerint az e cikk (1) bekezdésében említett őrizet főszabály szerint nem haladhatja meg a hat hónapot. A 2000. évi Vw 59. cikkének (6) bekezdése értelmében azonban az (5) bekezdésben említett időszakot további tizenkét hónappal meg lehet hosszabbítani, ha a kiutasítás minden ésszerű erőfeszítés ellenére várhatóan tovább tart, mert a külföldi nem működik együtt, vagy az ehhez szükséges, harmadik országból származó dokumentumok még hiányoznak.

10. A 2000. évi Vw 59a. cikke úgy rendelkezik, hogy azok a külföldi állampolgárok, akikre a [604/2013 rendelet] alkalmazandó, e rendelet 28. cikkének tiszteletben tartásával őrizetbe vehetők a felelős tagállamnak való átadásuk céljából.

11. A 2000. évi Vw 59b. cikke előírja, hogy egyes tartózkodási engedélyt kérelmező külföldi állampolgárokat őrizetbe lehet venni, ha ez szükséges a kérelmező személyazonosságának vagy állampolgárságának megállapításához, vagy a kérelem értékeléséhez szükséges egyéb adatok meghatározásához, különösen szökés veszélye esetén.

12. A 2000. évi Vw 91. cikkének (2) bekezdése szerint:

„Ha [az Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (az államtanács közigazgatási bírósági csoportja, Hollandia)] úgy ítéli meg, hogy valamely hivatkozott kifogás nem vonhatja maga után a megsemmisítést, a határozat indokolásában szorítkozhat erre az értékelésre.”

13. A 2000. évi Vw 94. cikkének szövege a következő:

„(1) Amennyiben az [...] 59., 59a. és 59b. cikk szerinti szabadságelvonással járó intézkedést elrendelő határozatot hozott, [az államtitkár] e határozat közlésétől számított huszonnyolc napon belül értesíti az [illetékes bíróságot], kivéve ha a külföldi állampolgár már jogorvoslással élt. A külföldi állampolgárt az [értesített bíróság] előtt úgy kell tekinteni, mint aki jogorvoslással

⁶ Stb. 2000., 495. sz., a továbbiakban: 2000. évi Vw.

élt a szabadságelvonással járó intézkedést elrendelő határozattal szemben. A kereset kártérítésre is irányul.

[...]

(4) A bíróság haladéktalanul meghatározza a tárgyaláson lefolytatandó vizsgálat időpontját. A tárgyalásra legkésőbb a keresetlevél vagy az értesítés kézhezvételétől számított tizennegyedik napon kerül sor. [...]

(5) [...] [...] Az írásbeli ítéletet a tárgyalás lezárását követő hét napon belül hozzák meg. [...]

(6) Ha úgy ítéli meg, hogy az intézkedés alkalmazása vagy végrehajtása ellentétes e törvénnyel, vagy a fennálló érdekek összességének súlyozását követően úgy ítéli meg, hogy az intézkedés nem indokolt, az eljáró bíróság helyt ad a keresetnek. Ebben az esetben a bíróság elrendeli az intézkedés megszüntetését vagy végrehajtási módjának módosítását.

[...]”

14. A 2000. évi Vw 96. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ha a bíróság a 94. cikk szerinti jogorvoslati kérelmet megalapozatlannak nyilvánítja, és a külföldi állampolgár keresetet nyújt be a szabadságelvonás meghosszabbítása ellen, a bíróság a keresetlevél kézhezvételétől számított egy héten belül lezárja az előzetes vizsgálatot. [...]

[...]

(3) Ha úgy ítéli meg, hogy az intézkedés alkalmazása vagy végrehajtása ellentétes e törvénnyel, vagy a fennálló érdekek összességének súlyozását követően úgy ítéli meg, hogy az intézkedés észszerűen nem indokolt, az eljáró bíróság helyt ad a keresetnek. Ebben az esetben a bíróság elrendeli az intézkedés megszüntetését vagy végrehajtási módjának módosítását.”

2. A közigazgatási jogi törvénykönyv

15. Az 1992. június 4-i Algemene wet bestuursrecht (a közigazgatási jogról szóló általános törvény)⁷ 8:69. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az eljáró bíróság a kereset, az előterjesztett iratok, az előzetes vizsgálat és az ügy tárgyaláson történő vizsgálata alapján határoz.

(2) A bíróság hivatalból kiegészíti a jogalapokat.

(3) A bíróság hivatalból kiegészítheti a tényeket.”

16. Az Awb 8:77. cikke értelmében:

„(1) Az írásbeli határozat tartalmazza:

[...]

⁷ Stb. 1992, 315. sz., a továbbiakban: Awb.

b) a határozat indokolását,

[...]

III. Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

A. A B-t és C-t érintő jogviták (C-704/20)

17. B, aki algériai állampolgár, kifejezte azon szándékát, hogy menedékjog iránti kérelmet kíván benyújtani Hollandiában. 2019. június 3-i határozatával az államtitkár őrizetbe vette őt a 2000. évi Vw 59b. cikke alapján, többek között a kérelem értékeléséhez szükséges adatok meghatározása céljából.

18. B keresetet indított e határozattal szemben a rechtbank Den Haag zittingsplaats's-Hertogenbosch ('s-Hertogenbosch-ban eljáró hágai bíróság, Hollandia) előtt.

19. E bíróság a 2019. június 18-i ítéletében helyt adott a keresetnek, anélkül hogy a kereset alátámasztására felhozott jogalapokról határozott volna, mivel B nem hivatkozott arra, hogy az államtitkár nem a megkövetelt gondossággal járt el. Az említett bíróság ezért elrendelte az őrizet megszüntetését, és kártérítést ítélt meg B számára.

20. C Sierra Leone állampolgára. 2019. június 5-i határozatával az államtitkár a 2000. évi Vw 59a. cikke alapján őrizetbe vette őt annak érdekében, hogy biztosítsa a 604/2013 rendelet alapján Olaszországnak történő átadását.

21. C e határozattal szemben keresetet indított a rechtbank Den Haag zittingsplaats's-Hertogenbosch ('s-Hertogenbosch-ban eljáró hágai bíróság) előtt.

22. 2019. június 19-i ítéletében e bíróság megalapozatlannak ítélte a C által hivatkozott jogalapokat, mindazonáltal helyt adott a keresetnek, azzal az indokkal, hogy az államtitkár az Olaszországnak történő átadást nem a megkövetelt gondossággal szervezte meg. Az említett bíróság ezért elrendelte az őrizet megszüntetését, és kártérítést ítélt meg C számára.

23. Az államtitkár fellebbezést nyújtott be e két ítélet ellen a Raad van State-hez (államtanács, Hollandia). Ez utóbbi azt kéri, hogy a Bíróság határozzon a B és C, valamint egyes holland bíróságok azon álláspontjáról, amely szerint az uniós jog arra kötelezi a bíróságokat, hogy hivatalból vizsgálják meg az összes olyan feltételt, amelynek az őrizeti intézkedésnek meg kell felelnie ahhoz, hogy jogszerű legyen.

24. A kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy B és C jogszerűen tartózkodott Hollandiában, amikor őrizetbe vették őket. Következésképpen úgy ítélve meg, hogy az őrizetre vonatkozó releváns szabályok a jelen ügyben a 2013/33 irányelvben és a 604/2013 rendeletben foglalt szabályok, e bíróság azt kívánja, hogy a feltett kérdés vizsgálata során a 2008/115 irányelvet is vegyék figyelembe, mivel ez az irányelv szabályozza az őrizet számos szempontját.

25. Az említett bíróság rámutat, hogy Hollandiában az ezen uniós jogi aktusokban előírt valamennyi őrizet a közigazgatási eljárásjog hatálya alá tartozik, amely nem jogosítja fel a holland bíróságokat annak hivatalból történő vizsgálatára, hogy tiszteletben tartották-e az érintett által

nem hivatkozott jogszerűségi feltételeket. Az ezen elv alóli egyetlen kivétel az olyan közrendi normák tiszteletben tartásának felülvizsgálatára vonatkozik, mint amilyenek a bírósághoz fordulásra, a hatáskörre és az elfogadhatóságra vonatkozó szabályok.

26. A kérdést előterjesztő bíróság szerint a harmadik országbeli állampolgár őrizete jogszerűségének feltételei közé tartoznak többek között azok a feltételek, amelyek a harmadik országbeli állampolgár igazoltatására, személyazonosságának, állampolgárságának és tartózkodási jogának ellenőrzésére, a meghallgatáson való részvétel helyére történő átszállítására, a bilincs használatára, a konzuli segítségnyújtáshoz való jogra, valamint a meghallgatáson az ügyvéd és a tolmács jelenlétéhez való jogra, a védelemhez való jogra, a szökés vagy az intézkedés nem teljesítésének kockázatára, a kitoloncolás vagy átadás lehetőségére, az államtitkár által tanúsítandó gondosságra, az olyan eljárási szempontokra, mint az aláírás és az őrizet elrendelésének időpontja, illetve arra a kérdésre vonatkoznak, hogy az őrizet megfelel-e az arányosság elvének.

27. E bíróság úgy véli, hogy az összes jogszerűségi feltétel hivatalból történő vizsgálatára irányuló kötelezettség nem következik az uniós jogból. E tekintetben a 2007. június 7-i Van der Weerd és társai ítéletre⁸ hivatkozik. Ezen ítéletből kitűnik, hogy az uniós jog nem kötelezi a bíróságot arra, hogy valamely közigazgatási aktus jogszerűségével kapcsolatos eljárás keretében hivatalból vizsgálja az uniós jog szabályainak betartását, kivéve ha ez utóbbiak az uniós jogrendben a közrendi szabályokkal összehasonlítható helyet foglalnak el, vagy ha a felek az érintett eljárásban nem hivatkozhatnak az uniós jog megsértésére alapított jogalapra. Márpedig az őrizetre vonatkozó feltételek az említett bíróság szerint nem ugyanolyan szintűek, mint a nemzeti közrendi szabályok, és Hollandiában a külföldi állampolgárnak lehetősége van arra, hogy az őrizet feltételeinek megsértésére alapított jogalapokra hivatkozzon.

28. Az államtitkár a fellebbezésében a kérdést előterjesztő bíróságnak a Bíróság őrizet tárgyában hozott ezen ítéletét alkalmazó ítélkezési gyakorlatára hivatkozott. E bíróság e tekintetben hangsúlyozza, hogy a Bíróság még nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy az említett ítéletből levont tanulság az őrizet területén is alkalmazható-e.

29. Az említett bíróság az ezzel összefüggésben feltett kérdésének indokolásában ismerteti a közigazgatási eljárás bírósági felülvizsgálatának a holland jogban fennálló bizonyos jellemzőit. Így az Awb 8:69. cikkének (1) bekezdése értelmében a benyújtott kereset határozza meg a jogvita keretét, mivel a bíróság hivatalból kizárólag a közrendi szabályok megsértését köteles figyelembe venni. Az Awb 8:69. cikkének (2) bekezdése értelmében a bíróságnak hivatalból ki kell egészítenie a jogalapokat, ami azt jelenti, hogy a felperesnek csak a saját megfogalmazásában kell kifejtene a kereseti jogalapjait, és a bíróságnak kell e jogalapokat jogi nyelvre lefordítania. A bíróság ezenkívül az Awb 8:69. cikkének (3) bekezdése alapján hivatalból is jogosult a tényállás kiegészítésére. Így a felektől az várható el, hogy bizonyítékkezdeményt szolgáltatassanak, és a bíróság ezt követően kiegészítheti azt, például kérdések feltételével vagy tanúk megidézésével.

30. A kérdést előterjesztő bíróság az őrizettel kapcsolatos bírósági felülvizsgálat keretében alkalmazandó olyan szabályokra és garanciákra is hivatkozik, mint például az őrizetbe vételi intézkedés hivatalból történő bírósági felülvizsgálata, a harmadik országbeli állampolgár személyes meghallgatásának kötelezettsége, az őrizet jogszerűségéről rövid határidőn belül hozott bírósági határozat, valamint az ingyenes ügyvédi segítség igénybevételéhez való jog.

⁸ C-222/05–C-225/05, EU:C:2007:318.

31. A kérdést előterjesztő bíróság szerint a tagállamok eljárási autonómiájának elve mellett szólhat, hogy megtilthassák a bíróságok számára, hogy az őrizeti intézkedések bírósági felülvizsgálata során hivatalból figyelembe vegyenek tényeket vagy jogalapokat. E tekintetben e bíróság jelzi, hogy ebben a szakaszban semmilyen okot nem lát arra, hogy eltérjen a jelenlegi ítélkezési gyakorlatától, amely szerint az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvével nem feltétlenül ellentétes az őrizetre vonatkozó holland eljárási szabályok alkalmazása.

32. Az egyenértékűség elvét illetően az említett bíróság megállapítja, hogy az őrizeti intézkedésekre közigazgatási jogi eljárás vonatkozik, és az összes ilyen eljárásra alkalmazandó elv az, hogy a bíróság nem végzi el hivatalból a felülvizsgálatot, kivéve, ha közrendi szabályról van szó. Márpedig az őrizetre vonatkozó feltételek az uniós jogrendben nem foglalnak el a nemzeti közrendi szabályokhoz hasonló helyet.

33. A harmadik országbeli állampolgárok őrizetéhez hasonló más nemzeti eljárásokat illetően a kérdést előterjesztő bíróság rámutat, hogy az Awb 8:69. cikke alkalmazandó a közigazgatási jog hatálya alá tartozó és ezen állampolgárok fogva tartására vonatkozó egyéb intézkedésekre, különösen a személyazonosságuk és a tartózkodási joguk ellenőrzése, illetve a közrend fenntartása céljából.

34. Ezzel szemben sem az Awb 8:69. cikke, sem más hasonló rendelkezés nem alkalmazható az előzetes letartóztatásra a büntetőeljárás keretében. A büntetőbíróság tehát nem köteles a gyanúsított vagy az officier van justitie (ügyész, Hollandia) által a szabadságelvonás tekintetében felhozott jogalapokra és érvekre szorítkozni. A kérdést előterjesztő bíróság ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a büntetőeljárás keretében maga a büntetőbíróság rendeli el a szabadságelvonással járó intézkedést, ami jelentős különbséget jelent a közigazgatási jog hatálya alá tartozó intézkedésekhez képest, amelyeknek egyébként nincs büntető céljuk. Az őrizeti intézkedés bíróság általi hivatalból történő felülvizsgálatával e bíróság szempontjából az egyetlen lehetséges összehasonlítási szempont az őrizetbe vétel jogszerűségének büntetőbíróság általi felülvizsgálata lehet, amely tekintetében e bíróság nem köteles a gyanúsított által felhozott jogalapokra szorítkozni. Ugyanakkor a két eljárástípus közötti különbségek ebben az esetben sem teszik lehetővé annak megállapítását, hogy az őrizetre alkalmazandó eljárási szabályok összeegyeztethetetlenek az egyenértékűség elvével.

35. A kérdést előterjesztő bíróság szerint az Awb 8:69. cikke nem sérti a tényleges érvényesülés elvét sem, mivel az őrizetben tartott harmadik országbeli állampolgárok gyorsan és térítésmentesen hozzáférhetnek az igazságszolgáltatáshoz, és bármilyen általuk kívánt jogalapra hivatkozhatnak. E következtetést nem cáfolja a Bíróság ítélkezési gyakorlata. Kétségtelen, hogy a Bíróság a 2012. október 4-i Byankov ítéletében⁹ kimondta, hogy az uniós polgár szabad mozgását korlátozó közigazgatási aktus felülvizsgálatának kizártsága összeegyeztethetetlen a tényleges érvényesülés elvével. Az őrizeti intézkedéseknek azonban eltérő a hatályuk, és a felülvizsgálat lehetőségét mind az uniós jog, mind pedig a holland jog biztosítja.

36. E bíróság megjegyzi továbbá, hogy B és C azt állítja, hogy egyrészt a 2014. június 5-i Mahdi ítéletből¹⁰ és a 2020. május 14-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság ítéletből¹¹ – amelyekből az következik, hogy a jogszerűség feltételeit a felhozott jogalapoktól függetlenül kell vizsgálni –, másrészt pedig különösen a 2009. december 17-i Martín

⁹ C-249/11, EU:C:2012:608.

¹⁰ C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320.

¹¹ C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367.

Martín ítéletből,¹² valamint a 2018. május 17-i Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen ítéletből¹³ – amelyek álláspontjuk szerint analógia útján relevánsak, mivel a Bíróság a fogyasztói jogokkal összefüggésben azért írt elő hivatalbóli felülvizsgálatot, hogy kiegyenlítse a fogyasztók és az eladók, illetve szolgáltatók közötti egyenlőtlen helyzetet – az őrizeti intézkedéseket felülvizsgáló bíróságok hivatalbóli hatáskörének fennállását kell levezetni.

37. A kérdést előterjesztő bíróság szerint a 2014. június 5-i Mahdi ítéletből¹⁴ és a 2020. május 14-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság ítéletből¹⁵ nem derül ki, hogy fennáll-e a kötelezettség azon feltételek hivatalból történő vizsgálatára, amelyeknek az uniós jog értelmében az őrizet jogszerűvé tétele érdekében teljesülniük kell.

38. A Bíróság fogyasztók jogaival kapcsolatos ítélkezési gyakorlatát illetően a kérdést előterjesztő bíróság, bár elismeri, hogy az őrizetbe vett személyek – bizonyos fogyasztókhoz hasonlóan – az államtitkárhoz képest valamilyen módon sérülékeny csoportot alkotnak, és így egyenlőtlen helyzet áll fenn, kiemeli, hogy különbség áll fenn a fogyasztói ügyek – amelyekben a jogvitában részt vevő két fél magánjogi személy –, és az őrizettel kapcsolatos ügyek között, amelyekben egy természetes személy áll szemben egy hatósággal. Mivel ez utóbbinak közérdekből kell cselekednie, és tiszteletben kell tartania a gondos ügyintézés általános elveit, a peres felek közötti egyenlőtlen helyzet kevésbé határozott, mivel a közigazgatási eljárás jogát éppen ezen egyenlőtlenség kiküszöbölése érdekében alakították ki. Éppen ellenkezőleg, a polgári eljáráshoz való jog főszabály szerint abból az elgondolásból indul ki, hogy a felek egyenlő helyzetben vannak, ami a fogyasztói jogok területén szükségessé teszi azon egyenlőtlen helyzet orvoslását, amely abban áll, hogy e területen a magánszemély rendszerint egy nagyvállalattal áll szemben.

39. Végül, ami az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény¹⁶ 5. cikkét illeti, amelynek (4) bekezdése azt írja elő, hogy a „[s]zabadságától letartóztatás vagy őrizetbe vétel folytán megfosztott minden személynek joga van olyan eljáráshoz, melynek során őrizetbe vételének törvényességéről a bíróság rövid határidőn belül dönt, és törvényellenes őrizetbe vétele esetén szabadlábra helyezését rendeli el”, a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) soha nem mondta ki, hogy a bíróságoknak hivatalból kell vizsgálniuk a szabadságelvonás jogszerűségének feltételeit. Épp ellenkezőleg, úgy ítélte meg, hogy a fogva tartás jogszerűségét nem kell automatikusan értékelnie a bíróságnak.¹⁷ Az EJEB ítélkezési gyakorlatából az sem tűnik ki, hogy fennállna a fogva tartás jogellenességének vétele, és hogy az ezért jogellenes lenne, amíg a bíróság kifejezetten nem állapította meg annak jogszerűségét. E bíróság ezzel szemben hangsúlyozta a fogvatartott azon jogának jelentőségét, hogy bírósági eljárást indítson, és ily módon azt kérje a bíróságtól, hogy rövid határidőn belül döntsön a fogva tartás jogszerűségéről.¹⁸

40. Ugyanakkor a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a fenti körülményekből nem lehet szükségképpen azt a következtetést levonni, hogy a Charta hatékony jogorvoslathoz való jogot biztosító 6. cikke nem írja elő a bíróság számára, hogy hivatalból vizsgálja az őrizet jogszerűségét. Az uniós jog ugyanis szélesebb körű védelmet biztosíthat, mint az EJEB-ben biztosított jogok.

¹² C-227/08, EU:C:2009:792.

¹³ C-147/16, EU:C:2018:320.

¹⁴ C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320.

¹⁵ C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367.

¹⁶ Az 1950. november 4-én Rómában aláírt egyezmény (kihirdette: az 1993. évi XXXI. törvény; a továbbiakban: EJEE).

¹⁷ Lásd: EJEB, 2016. május 19., J. N. kontra Egyesült Királyság ítélet (CE:ECHR:2016:0519JUD003728912, 87. §).

¹⁸ Lásd: EJEB, 2003. október 28., Rakevich kontra Oroszország ítélet (CE:ECHR:2003:1028JUD005897300, 43. §); 2009. július 9., Morren kontra Németország ítélet (CE:ECHR:2009:0709JUD001136403, 106. §).

41. Ilyen körülmények között a Raad van State (államtanács) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Az uniós jog, különösen [2008/115 irányelv] 15. cikkének (2) bekezdése és [a 2013/33 irányelv] 9. cikke [a Charta] 6. cikkével összefüggésben megkövetel-e hivatalból történő felülvizsgálatot abban az értelemben, hogy a bíróság köteles hivatalból (*ex officio*) vizsgálni, hogy teljesül-e az őrizet valamennyi feltétele, beleértve azon feltételeket, amelyeknek fennállását a külföldi személy nem vitatta, jöllehet erre lehetősége volt?”

B. Az X-et érintő vita (C-39/21)

42. X 1973-ban született marokkói állampolgár. Az államtitkár a 2020. november 1-jei határozatával X-et őrizetbe vette a 2000. évi Vw 59. cikke (1) bekezdésének bevezető mondata és a) pontja alapján, amely azon rendelkezések részét képezi, amelyekkel Hollandia a 2008/115 irányelvet végrehajtotta. Ezt az őrizetet a közrend védelme igazolja, mivel fennáll annak a veszélye, hogy X kivonja magát az ellenőrzések alól, és megakadályozza a kitoloncolást.

43. 2020. december 14-i ítéletével a rechtbank Den Haag, zittingsplaats's-Hertogenbosch ('s-Hertogenbosch-ban eljáró hágai bíróság) elutasította az X által ezen őrizeti intézkedéssel szemben benyújtott keresetet. X fellebbezést nyújtott be ezen ítélettel szemben. A Raad van State (államtanács) a 2021. június 2-i ítéletében megalapozatlannak nyilvánította X fellebbezését.¹⁹

44. 2021. január 8-én X keresetet indított a rechtbank Den Haag, zittingsplaats's-Hertogenbosch ('s-Hertogenbosch-ban eljáró hágai bíróság) előtt az őrizet fenntartásával szemben. E keresethez kapcsolódik az e bíróság által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem.

45. A kérdést előterjesztő bíróság kiemeli, hogy csak az X-szel szemben foganatosított őrizet 2020. december 8-tól történő fenntartásának jogszerűségét fogja értékelni. A 2020. december 7-ig tartó őrizet jogszerűségét ugyanis a 2020. december 14-i ítéletében értékelte.

46. Keresetének alátámasztása érdekében X arra hivatkozik, hogy észszerű határidőn belül nem lehet kiutasítani. Válaszul az államtitkár megjegyzi, hogy az úti okmány iránti kérelemre irányuló eljárás még mindig folyamatban van, és hogy a marokkói hatóságok nem jelezték, hogy ilyen okmányt nem fognak szolgáltatni.

47. A kérdést előterjesztő bíróság szükségesnek tartja, hogy felvilágosítást kapjon azokról a követelményekről, amelyek az uniós jogból erednek a harmadik országbeli állampolgárok őrizetének ügyében végzett bírósági felülvizsgálat intenzitását illetően.

48. Elismerve a tagállamok eljárási autonómiája elvének jelentőségét, e bíróság nem zárja ki, hogy mind az egyenértékűsége és a tényleges érvényesülésre vonatkozó, ezen elvhez kapcsolódó követelményekkel, mind a Charta 6., 24. és 47. cikkében rögzített alapvető jogokkal ellentétesek a 2008/115 irányelvben, a 2013/33 irányelvben és a 604/2013 rendeletben előírt helyzetekben a harmadik országbeli állampolgárok őrizete jogszerűségének vizsgálata tekintetében a holland bíróságok számára előírt korlátozások.

¹⁹ Lásd a Raad van State (államtanács) 2021. június 9-i ítéletét (202006815/1/V3, NL:RVS:2021:1155), amely a következő internetcímen érhető el: <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RVS:2021:1155>.

49. A kérdést előterjesztő bíróság, miután emlékeztetett a holland eljárási szabályra, amely az őrizet jogszerűségének érdemi vizsgálata során megtiltja a bíróság számára, hogy hivatalból figyelembe vegyen ténybeli vagy jogi elemeket, megjegyzi, hogy az ilyen tilalom ugyanúgy alkalmazandó, ha az érintett az uniós jog értelmében vett „kiszolgáltatott személy”, például kiskorú.

50. E bíróság rámutat, hogy amennyiben az őrizeti intézkedéssel szemben indított keresetet elbíráló bíróság hivatalból vesz figyelembe ténybeli vagy jogi elemeket, az államtitkár rendszeresen fellebbezést nyújt be a Raad van Statéhoz (államtanács), és ott mindig pernyertes lesz.

51. Az alapügyben a kérdést előterjesztő bíróság rendelkezésére áll a 2020. december 8-án kezdődő időszakra vonatkozóan egy féloldalas interjújelentés, és egy 2021. január 8-án kelt, „120-as minta – A kiutasításra vonatkozó információk” című utólagos jelentés. Ez utóbbi jelentés, amely négy oldalból áll, csupán formanyomtatvány, amelyen a hatóságok megjelölik a kitoloncolás végrehajtása érdekében általuk hozott konkrét intézkedéseket. E jelentésből lényegében kitűnik egyrészt, hogy a hatóságok írásban ismét megkeresték a marokkói hatóságokat annak megállapítása érdekében, hogy az úti okmány iránti kérelem elbírálása folyamatban van-e, másrészt pedig, hogy X a 2021. január 6-i távozási megbeszélés során jelezte, hogy őrizetének helyszínéről semmit nem tett a Marokkóba való visszatérésének felgyorsítása érdekében.

52. E bíróság úgy véli, hogy az ilyen összefoglaló iratokból nem lehet megállapítani az összes olyan tény, amely releváns annak értékelése szempontjából, hogy jogszerű-e az őrizet fenntartása. A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy a holland hatóságok miért vélik egyrészt úgy, hogy észszerűen várható a kitoloncolás, jöllehet már sor került 21, úti okmány megszerzésére irányuló írásbeli megkeresésre, másrészt pedig úgy, hogy az őrizetnél kevésbé kényszerítő intézkedés előírása nem szükséges. Ezenkívül – még ha e hatóságok a jogilag megkövetelt módon képesek is lennének megindokolni, hogy más intézkedések miért nem tették volna lehetővé a kitoloncolás előkészítését anélkül, hogy azt megakadályozta volna, hogy X kivonja magát az alól – azt kívánja megtudni, hogy X személyes helyzete miért nem eredményezi ennek ellenére azt, hogy a hatóságok lemondjanak az őrizetről. Ez utóbbi tekintetben az iratokból többek között kitűnik, hogy X függőséggel küzd. Következésképpen tudni kellene, hogy milyen sajátos szolgáltatások állnak rendelkezésre az idegenrendészeti fogdában annak érdekében, hogy segítséget nyújtsanak X számára e problémával szemben.

53. Mivel a kérdést előterjesztő bíróság nem jogosult az ilyen körülmények hivatalból történő vizsgálatára, úgy véli, hogy nincs meg a lehetősége arra, hogy az őrizet fenntartásának jogszerűségét a releváns körülmények összességére tekintettel értékelje. Az ilyen helyzet összeegyeztethetetlennek tekinthető a Charta 47. cikkében biztosított hatékony jogorvoslatához való alapvető joggal, annál is inkább, mivel nem lehet fellebbezést benyújtani az őrizeti intézkedések fenntartásával kapcsolatos ítéletekkel szemben.

54. Ahhoz, hogy a bírói jogvédelem az ilyen típusú ügyekben hatékony legyen, a kérdést előterjesztő bíróság szerint a bíróságnak képesnek kell lennie arra, hogy teljes mértékben biztosítsa a Charta 6. cikkében biztosított szabadsághoz való alapvető jog tiszteletben tartását. Figyelemmel az EJEE 5. cikkére, a Charta 6. cikkére és a Charta 52. cikkének (1) bekezdésére, fontos lenne, hogy a bíróság biztosítani tudja azon szabály tiszteletben tartását, amely szerint senki sem fosztható meg szabadságától, kivéve egyes kimerítően felsorolt esetekben és a törvényben meghatározott eljárás útján. Így a 2008/115 irányelv 15. cikke szerinti őrizet esetében

a bíróságnak képesnek kell lennie arra, hogy teljeskörűen és alaposan ellenőrizze, hogy az e cikkben meghatározott követelmények teljesülnek-e. A holland jog a Raad van State (államtanács) értelmezése szerint nem biztosítja ezt a teljes vizsgálatot.

55. A kérdést előterjesztő bíróság szerint az uniós jogból az következik, hogy annak a bíróságnak, amelyhez a 2008/115 irányelv, a 2013/33 irányelv vagy a 604/2013 rendelet alapján nyújtottak be keresetet az őrizet ellen, az ilyen intézkedés súlyára figyelemmel aktívan és alaposan meg kell vizsgálnia és hivatalból értékelnie kell az őrizet jogszerűségével kapcsolatos valamennyi releváns tény és körülményt annak érdekében, hogy minden olyan esetben, amikor úgy ítéli meg, hogy ezen őrizet jogellenes, elrendelhesse az érintett személy haladéktalan szabadon bocsátását.

56. A Bíróság ítélkezési gyakorlatát illetően a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a 2012. november 6-i Otis és társai ítélet²⁰ 49. pontjában pontosításra került, hogy ahhoz, hogy valamely bíróság „a Charta 47. cikkével összhangban határozni tudjon, hatáskörrel kell rendelkeznie az előtte folyamatban lévő ügy szempontjából releváns valamennyi ténybeli és jogi körülmény vizsgálatára”. Hivatkozik továbbá a 2017. március 15-i Al Chodor ítélet²¹ 36. és 40. pontjára, amelyek szerint az őrizetbe vétel a Charta 6. cikkében biztosított szabadsághoz való alapvető jog gyakorlásába való súlyos beavatkozásnak minősül, valamint a 2014. június 5-i Mahdi²² ítélet 62. és 63. pontjára, amelyekben a Bíróság többek között úgy ítélte meg, hogy az eredeti őrizetet elrendelő közigazgatási hatóság által hivatkozott ténybeli elemeken és bizonyítékokon, valamint az érintett harmadik országbeli állampolgár esetleges észrevételein túl az őrizet meghosszabbítása iránti kérelemről határozatot hozó igazságügyi hatóságnak lehetősége kell, hogy legyen bármely más, a határozatához releváns körülmény feltárására, és a felülvizsgálat során gyakorolt hatáskörét semmilyen esetben sem határolhatják le a közigazgatási hatóság által előadott körülmények.

57. A kérdést előterjesztő bíróság egyébiránt a 2020. május 14-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság ítélet²³ 140. és 142. pontjára hivatkozik, amelyekben a Bíróság kiemelte, hogy a Charta 47. cikkét nem kell uniós vagy nemzeti jogi rendelkezésekkel pontosítani ahhoz, hogy önmagában hivatkozható jogot biztosítson a magánszemélyek számára, és hogy bár az egyes tagállamok belső jogrendjének feladata kijelölni a hatáskörrel rendelkező bíróságokat és meghatározni az uniós jogrendből származó egyéni jogok védelmének biztosítására irányuló jogorvoslatok eljárási szabályait, a tagállamok felelőssége, hogy minden esetben biztosítsák az említett jogokkal kapcsolatban a hatékony bírói jogvédelemhez való jog tiszteletben tartását.

58. A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi továbbá, hogy az Awb 8:77. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírt indokolási kötelezettséget illetően a 2000. évi Vw 91. cikkének (2) bekezdése kivételt ír elő abban az értelemben, hogy az őrizetbe vételről szóló ítéletekkel szemben benyújtott fellebbezések kapcsán eljáró Raad van State (államtanács) rövidített indokolással is dönthet, amely lényegében annak megállapítására szorítkozik, hogy az érintett nem emelt kifogást.

59. A kérdést előterjesztő bíróság szerint az ilyen kivétel megfosztja az érintetteket a hatékony jogorvoslathoz való joguktól. Álláspontja szerint a Charta 47. cikkét úgy kell értelmezni, hogy a külföldiekkel kapcsolatos ügyekben az igazságszolgáltatáshoz való jog magában foglalja a másod-

²⁰ C-199/11, EU:C:2012:684.

²¹ C-528/15, EU:C:2017:213.

²² C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320.

²³ C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367.

és végső fokon eljáró bíróság érdemi, indokolással ellátott határozathoz való jogot is, legalábbis akkor, ha – mint a jelen ügyben is – a szóban forgó tagállam minden más közigazgatási, büntető- és polgári jogi eljárására indokolási kötelezettség vonatkozik.

60. E körülmények között a rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch ('s-Hertogenbosch-ban eljáró hágai bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) [A Charta] 6. cikkével és 53. cikkével összefüggésben értelmezett 47. cikkére, valamint a [2008/115 irányelv] 15. cikke (2) bekezdésének b) pontjára, a [2013/33 irányelv] 9. cikkének (3) bekezdésére, valamint a [604/2013 rendelet] 28. cikkének (4) bekezdésére tekintettel jogosultak-e a tagállamok a hatóságok által kitoloncolás céljából elrendelt őrizet megtámadásával kapcsolatos bírósági eljárást úgy szabályozni, hogy a bíróságok hivatalból nem vizsgálhatják és nem értékelhetik az őrizet jogszerűségének valamennyi szempontját, és az őrizet jogellenességének hivatalból történő megállapítása esetén nem szüntethetik meg közvetlenül a jogellenes őrizetet, és nem rendelhetik el közvetlenül a külföldi személy szabadon bocsátását? Ha [a Bíróság] úgy ítéli meg, hogy az ilyen nemzeti szabályozás nem egyeztethető össze az uniós joggal, ez azt is jelenti-e, hogy amennyiben a külföldi személy a bíróságtól a szabadon bocsátását kéri, e bíróság minden esetben köteles az őrizet jogszerűségére vonatkozó valamennyi releváns tényt és szempontot tevékenyen és alaposan megvizsgálni és értékelni?
- 2) A Chartának a [2008/115 irányelv] 3. cikkének 9. pontjával, a [2013/33 irányelv] 21. cikkével és a [604/2013 rendelet] 6. cikkével összefüggésben értelmezett 24. cikkének (2) bekezdésére tekintettel eltérő választ kell-e adni az első kérdésre akkor, ha a hatóságok által őrizetbe vett külföldi személy kiskorú?
- 3) Következik-e a Charta 47. cikkében biztosított, a Charta 6. cikkével és 53. cikkével összefüggésben értelmezett hatékony jogorvoslathoz való jogból, figyelemmel a [2008/115 irányelv] 15. cikke (2) bekezdésének b) pontjára, a [2013/33 irányelv] 9. cikkének (3) bekezdésére és a [604/2013 rendelet] 28. cikkének (4) bekezdésére, hogy a bármely fokon eljáró bíróságnak, ha a külföldi személy a kitoloncolás céljából történő őrizet megszüntetését és a szabadon bocsátását kéri e bíróságtól, az e kérelemre vonatkozó minden határozatát megfelelő érdemi indokolással kell ellátnia, ha a jogorvoslati kérelmet egyébként az e tagállamban előírtak szerint nyújtották be? Ha a Bíróság úgy ítéli meg, hogy az a nemzeti joggyakorlat, amely szerint a bíróság másod- és egyben végső fokon szorítkozhat arra, hogy érdemi indokolás nélkül hozzon határozatot, arra a módra tekintettel, ahogy e jogorvoslatot e tagállamban egyébként szabályozzák, nem egyeztethető össze az uniós joggal, ez azt jelenti-e, hogy – a külföldi személy sérülékeny helyzetére, az idegenrendészeti eljárásokban fennálló kiemelt jelentőségre, valamint azon megállapításra tekintettel, hogy ezen eljárások a jogvédelem tekintetében minden más közigazgatási eljárástól eltérően ugyanolyan csekély eljárási garanciákat írnak elő a külföldi személy számára, mint az őrizet elrendelésével kapcsolatos eljárás – a menekültügyekben és az általános idegenrendészeti ügyekben másod- és egyben végső fokon eljáró bíróság számára biztosított ilyen hatáskört is az uniós joggal összeegyeztethetetlennek kell tekinteni? A Charta 24. cikkének (2) bekezdésére tekintettel eltérő választ kell-e adni e kérdésekre, ha a hatóságok idegenrendészeti határozatát vitató külföldi személy kiskorú?”

IV. A Bíróság előtti eljárás

61. A Bíróság először úgy döntött, hogy megindítja a sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárást a C-39/21. PPU. sz. ügyben, mivel X az előzetes döntéshozatal iránti kérelem benyújtásának időpontjában őrizetben volt, tehát meg volt fosztva szabadságától, egyébként pedig a Bíróságnak az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre adott válasza meghatározó lehet ezen őrizet megszüntetése vagy fenntartása szempontjából. Az ezen ügygel való összefüggése miatt a C-704/20. sz. ügyet azonos módon kezelték.

62. Másodszor a Bíróság úgy határozott, hogy e két ügyet rendes eljárásban kell elbírálni. E határozatot a rechtbank Den Haag, zittingsplaats's-Hertogenbosch ('s-Hertogenbosch-ban eljáró hágai bíróság) 2021. március 31-i tájékoztatását követte, amely szerint 2021. március 26-i közbenső határozatával megszüntette X őrizetét.

63. 2021. április 26-i határozatával a rechtbank Den Haag, zittingsplaats's-Hertogenbosch ('s-Hertogenbosch-ban eljáró hágai bíróság) kártérítést ítélt meg X részére azzal az indokkal, hogy őrizete jogellenes volt, és kárt okozott számára. E bíróság azonban a Bíróságnak az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseire adott válaszáig felfüggesztette az eljárást abban a kérdésben, hogy X részesülhet-e magasabb összegű kártérítésben.

64. X, a holland kormány és az Európai Bizottság nyújtott be írásbeli észrevételeket. Korábban a sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás során C szintén nyújtott be észrevételeket. 2022. március 1-jén tárgyalásra került sor.

V. Értékelés

A. A C-704/20. sz. ügyben előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről és a C-39/21. sz. ügyben előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésről

65. Előzetesen pontosítom, hogy a C-39/21. sz. ügyben az értelmezendő rendelkezés a 2008/115 irányelv 15. cikke, a C-704/20. sz. ügyben pedig a 2013/33 irányelv 9. cikke, valamint a 604/2013 rendelet 28. cikkének (4) bekezdése.²⁴ Noha a C-704/20. sz. ügy az őrizetbe vétel bírósági felülvizsgálatára vonatkozik, míg a C-39/21. sz. ügy az őrizet fenntartásának bírósági felülvizsgálatára, tudatosan döntöttem úgy, hogy a 2008/115 irányelv 15. cikkét és a 2013/33 irányelv 9. cikkét együttesen kell megvizsgálni, mivel – amint azt az alábbi okfejtésekben részletezem – álláspontom szerint e cikkek több rendelkezéséből olyan ismereteket kell levezetni, amelyek együttesen értelmezendők.²⁵

²⁴ E rendelkezés többek között a 2013/33 irányelv 9. cikkére utal.

²⁵ Ily módon hangsúlyozom, hogy bár a 2008/115 irányelv 15. cikkének (3) bekezdése különösen relevánsnak tűnhet a C-39/21. sz. ügyben, mivel az őrizet fenntartása elleni jogorvoslatot az őrizet „észszerű időközönként történő felülvizsgálatának” egyik módjaként kell értelmezni, amelyet e rendelkezés első mondata ír elő, az elemzésnek véleményem szerint figyelembe kell vennie e cikk egyéb rendelkezéseit, különösen az őrizet okait előíró (1) bekezdést és a többek között az őrizetbe vétel főszabályát és egyes részletszabályait előíró (2) bekezdést. Megjegyzem egyébként, hogy a holland jogban az őrizetbe vétel és az őrizet fenntartásának bírósági felülvizsgálata szorosan összefügg, mivel – amint azt a holland kormány észrevételeiben kifejti – az őrizet fenntartása ellen indított kereset keretében főszabály szerint az őrizet valamennyi feltételét újból értékelni lehet.

66. Az uniós jogalkotó által elfogadott közös szabályokkal összefüggésben az őrizet jogalapját a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok tekintetében a 2008/115 irányelv 15–17. cikke, a nemzetközi védelmet kérelmező harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek esetében pedig a 2013/33 irányelv 8–11. cikke, valamint a 604/2013 rendelet 28. cikke alkotja.

67. Az uniós jogban előírt őrizeti okokat a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok tekintetében a 2008/115 irányelv 15. cikke, míg a nemzetközi védelmet kérelmező harmadik országbeli állampolgárok tekintetében a 2013/33 irányelv 8. cikke, valamint a 604/2013 rendelet 28. cikke tartalmazza. E rendelkezések az őrizetbe vételre és az őrizet fenntartására alkalmazandó szabályozás meghatározásával lehetővé teszik az őrizeti intézkedések jogszerűségi feltételeinek meghatározását. E feltételek többek között az őrizetbe vételről szóló határozatot elfogadó szerv hatáskörére, az őrizetben tartott személy szökésének veszélyére, az őrizetnél kevésbé korlátozó egyéb intézkedések elégséges jellegére, a közigazgatási hatóságoknak a kitoloncolási eljárás során tanúsított gondosságára, valamint a kiszolgáltatott személyek védelmére vonatkoznak.

68. E pontosításokat követően együttesen megvizsgálom a C-704/20. sz. ügyben előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést és a C-39/21. sz. ügyben előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdést. Úgy vélem ugyanis, hogy a bíróság szerepe nem lehet alapvetően eltérő aszerint, hogy az őrizetbe vétel vagy az őrizet fenntartása jogszerűségéről kell döntenie,²⁶ illetve aszerint, hogy az őrizetet a 2008/115 irányelv, a 2013/33 irányelv vagy a 604/2013 rendelet összefüggésében rendelik el. Ha az őrizetbe vételnek vagy az őrizet fenntartásának indokai nem azonosak, a bíróság szerepének körülhatárolását lehetővé tévő alapelvek akkor is közősek ezekben az esetekben.

69. Kiindulásként rámutatok, hogy az uniós jogalkotó számos közös szabályt fogadott el a harmadik országbeli állampolgárok őrizetbe vételének és őrizete fenntartásának bírósági felülvizsgálatára vonatkozóan.

70. Ily módon a harmadik ország jogellenesen tartózkodó állampolgárának őrizetét a 2008/115 irányelv 15. cikke (2) bekezdésének²⁷ megfelelően közigazgatási vagy igazságügyi hatóságnak kell írásbeli és indokolt határozattal elrendelnie. Amennyiben az őrizetet közigazgatási hatóság rendeli el, az érintett tagállam vagy (ezen irányelv 15. cikke (2) bekezdésének a) pontja esetében) köteles előírni „az őrizetben tartás jogszerűségének gyors [helyesen: gyorsított] bírósági felülvizsgálatát”, vagy (az említett irányelv 15. cikke (2) bekezdésének b) pontja esetében) biztosítania kell a jogot „a harmadik országbeli állampolgár számára az őrizetben tartásának jogszerűségét gyorsan felülvizsgáló [helyesen: őrizete jogszerűségének gyorsított felülvizsgálatára irányuló] bírósági eljárás megindítására”. Egyébiránt ugyanezen irányelv 15. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy az őrizetet „ésszerű időközönként, akár az érintett harmadik országbeli állampolgár kérésére, akár hivatalból felül kell vizsgálni”, valamint hogy „[a] meghosszabbított őrizet esetében a felülvizsgálatokat igazságügyi hatóság felügyelete alatt kell elvégezni”.

²⁶ Amint arra a Bíróság már rámutatott, az őrizet és annak meghosszabbítása hasonló természetű, mivel mindkettő az érintett harmadik országbeli állampolgár szabadságtól való megfosztását eredményezi: lásd, a 2008/115 irányelv kapcsán: 2022. március 10-i Landkreis Gifhorn ítélet (C-519/20, EU:C:2022:178, 59. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ugyanez állapítható meg az őrizetbe vételről és az őrizet fenntartásáról.

²⁷ A Bíróság szerint e rendelkezés, valamint a 2013/33 irányelv 9. cikkének (3) bekezdése a hatékony bírói jogvédelemhez való, a Charta 47. cikkében garantált jogot „teszesíti meg” az érintett területen (2020. május 14-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság ítélet, C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 289. pont).

71. Ami a nemzetközi védelmet kérelmező harmadik országbeli állampolgárokat és hontalanokat illeti, a 2013/33 irányelv hasonló szabályokat ír elő mind az őrizetbe vétel bírósági felülvizsgálata (ezen irányelv 9. cikkének (3) bekezdése), mind pedig az őrizet fenntartása (az említett irányelv 9. cikkének (5) bekezdése) tekintetében.

72. Az uniós jogalkotó valamennyi ilyen rendelkezésben bírósági felülvizsgálatot ír elő, amelyet akár az érintett harmadik országbeli állampolgár kérelmére, akár hivatalból el lehet végezni. Az említett rendelkezések, amelyek szabadsághoz való alapvető jog jelentőségére és az őrizet által az e jogba való beavatkozás súlyosságára²⁸ tekintettel arra irányulnak, hogy a harmadik országbeli állampolgárokat megvédjék az önkényes fogva tartással szemben, ily módon annak biztosítását célozzák, hogy e határozatok jogszerűségének ellenőrzése érdekében valamennyi tagállamban bírósági felülvizsgálatot végezzenek az őrizetbe vételről és az őrizet fenntartásáról szóló határozatok tekintetében.

73. Mindazonáltal e jogalkotó nem fogadott el közös normákat azon felülvizsgálat terjedelmére vonatkozóan, amelyet a bíróságnak kell elvégeznie az őrizetbe vétel vagy az őrizet fenntartása jogszerűségének vizsgálata érdekében. Az említett jogalkotó közelebbről nem írta elő kifejezetten, hogy a bíróságnak az őrizet jogszerűségének felülvizsgálata során meg kell vizsgálnia az általa relevánsnak ítélt valamennyi ténybeli és jogi elemet, függetlenül az előtte felhozott jogalapoktól és érvektől. E felülvizsgálat részletszabályai tehát a tagállamok eljárási autonómiájának körébe tartoznak.

74. Meg kell vizsgálni, hogy az Awb 8:69. cikkének (1) bekezdése, amennyiben az őrizetbe vételnek vagy az őrizet fenntartásának jogszerűségét vizsgáló bíróság feladatát kizárólag a harmadik országbeli állampolgár által hivatkozott jogalapok és érvek vizsgálatára korlátozza, megfelel-e a tagállamok eljárási autonómiáját meghatározó korlátoknak.

75. E tekintetben emlékeztetek arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az adott területre vonatkozó uniós szabályozás hiányában a jogalanyok számára biztosított jogok védelmének biztosítására irányuló bírósági jogorvoslatra vonatkozó eljárási szabályok meghozatala az eljárási autonómia elve alapján az egyes tagállamok belső jogrendjébe tartozik, azzal a feltétellel azonban, hogy e szabályok nem lehetnek kedvezőtlenebbek a hasonló jellegű belső jogi helyzetekre vonatkozóknál (az egyenértékűség elve), és nem tehetik gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az uniós jog által biztosított jogok gyakorlását (a tényleges érvényesülés elve).²⁹

76. Következésképpen két kumulatív feltételnek, vagyis az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elve tiszteletben tartásának kell teljesülnie ahhoz, hogy valamely tagállam érvényesíthesse az uniós jog által szabályozott helyzetekben az eljárásjogi autonómia elvét.³⁰

77. A tényleges érvényesülés elvét illetően a Bíróság már megállapította, hogy minden esetben, amikor felmerül a kérdés, hogy egy nemzeti eljárási rendelkezés lehetetlenné vagy rendkívül nehézé teszi-e az uniós jog alkalmazását, meg kell vizsgálni, hogy milyen e rendelkezésnek a különböző nemzeti hatóságok előtti teljes eljárásban betöltött helye, valamint alkalmazása és

²⁸ Lásd többek között: 2020. június 25-i Ministerio Fiscal (Nemzetközi védelem iránti kérelem fogadására kész hatóság) ítélet (C-36/20 PPU, EU:C:2020:495, 105. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

²⁹ Lásd többek között: 2021. március 10-i Konsul Rzeczypospolitej Polskiej w N. ítélet (C-949/19, EU:C:2021:186, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2021. április 15-i État belge (Az átadásra vonatkozó határozatnál későbbi körülmények) ítélet (C-194/19, EU:C:2021:270, 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2021. április 22-i Profi Credit Slovakia ítélet (C-485/19, EU:C:2021:313, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

³⁰ Lásd: 2016. március 17-i Bensada Benallal ítélet (C-161/15, EU:C:2016:175, 25. pont).

sajátosságai. Ebből a szempontból adott esetben azokat az alapelveket is figyelembe kell venni, amelyek a nemzeti bírósági rendszer alapjául szolgálnak, mint például a védelemhez való jog, a jogbiztonság elve és az eljárás szabályos lefolytatásának elve.³¹

78. Mindemellett hangsúlyozni kell, hogy a tényleges érvényesülés elve csak azzal a feltétellel teljesül, ha a szóban forgó eljárási szabály összhangban van a Charta 47. cikkében biztosított hatékony bírói jogvédelemhez való joggal.³² Ily módon a tagállamok azon kötelezettsége, hogy biztosítsák a jogalanyok uniós jogból származó jogainak tényleges érvényesülését, a bírói jogvédelemnek a Charta 47. cikkében előírt követelményét jelenti, amelyet a nemzeti bíróságnak tiszteletben kell tartania. E védelemnek egyaránt érvényesnek kell lennie az uniós jogra alapított keresetek elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróságok kijelölésére és az ilyen keresetekre vonatkozó eljárási szabályok meghatározására.³³

79. Ennélfogva a jelen ügyek középpontjában álló kérdést a következőképpen lehet megfogalmazni: összeegyeztethető-e a hatékony bírói jogvédelemhez való, a Charta 47. cikkében biztosított joggal az olyan nemzeti eljárási szabály, amely akadályát képezi annak, hogy valamely nemzeti bíróság hivatalból vizsgálja az uniós jog megsértésére alapított jogalapokat, amennyiben az meggátolja e bíróságot abban, hogy az őrizetbe vételre vagy az őrizet fenntartására irányuló intézkedés jogszerűségét az ilyen intézkedés igazolására alkalmas valamennyi indokra tekintettel vizsgálja, adott esetben a felperes által felhozott jogalapokon és érveken túlmenően?

80. A Bíróság más, nem a szabadsághoz való, a Charta 6. cikkében biztosított jogot érintő egyéb összefüggésben már kimondta, hogy a tényleges érvényesülés elve főszabály szerint nem követeli meg a nemzeti bíróságoktól, hogy hivatalból hozzanak fel az uniós jogi rendelkezések megsértésére alapított jogalapot, amennyiben e jogalap vizsgálata arra kötelezné őket, hogy túllépjenek a felek által körülhatárolt jogvita keretein, és más tényeket és körülményeket vegyenek alapul, mint amelyekre az említett rendelkezések alkalmazásában érdekelt fél a kérelmét alapította.³⁴

81. A Bíróság szerint a nemzeti bíróság hatáskörének ilyen korlátozását az az elv indokolja, amely szerint a feleknek kell kezdeményezniük az eljárást, és ebből következően amennyiben a nemzeti eljárásjog tényleges lehetőséget biztosít az érintett fél számára, hogy az uniós jogon alapuló jogalaphoz hivatkozzon, a nemzeti bíróság csak olyan kivételes esetekben járhat el hivatalból, amikor beavatkozását a közérdek követeli meg.³⁵

³¹ Lásd többek között: 2020. szeptember 9-i Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Ismételt kérelem elutasítása – Jogorvoslati határidő) ítélet (C-651/19, EU:C:2020:681, 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

³² Lásd e tekintetben: Bobek főtanácsnok Antaire Talmhaiochta Bia Agus Mara és társai ügyre vonatkozó indítványa (C-64/20, EU:C:2021:14), amely szerint „a tényleges érvényesülés követelménye, amelyet az eljárási autonómia elve alkalmazásának feltételeként értelmeznek [...] gyakorlatilag átfedésben van a Charta 47. cikke szerinti *hatékony bírói jogorvoslat*hoz való alapvető joggal” (41. pont).

³³ 2014. július 17-i Sánchez Morcillo és Abril García ítélet (C-169/14, EU:C:2014:2099, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2021. április 22-i Profi Credit Slovakia ítélet (C-485/19, EU:C:2021:313, 54. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A Bíróság azt is pontosította, hogy a tényleges érvényesülés elve „nem tartalmaz az alapvető jogokból – többek között a Charta által biztosított hatékony bírói jogvédelemhez való jogból – származó követelményeken túlmenő követelményeket”: lásd: 2018. szeptember 26-i Staatssecretaris van Veiligheid en justitie (A fellebbezés felfüggesztő hatálya) ítélet (C-180/17, EU:C:2018:775, 43. pont).

³⁴ Lásd többek között: 1995. december 14-i van Schijndel és van Veen ítélet (C-430/93 és C-431/93, EU:C:1995:441, 22. pont); 2007. június 7-i van der Weerd és társai ítélet (C-222/05–C-225/05, EU:C:2007:318, 36. pont). Lásd még újabban: 2021. március 25-i Balgarska Narodna Banka ítélet (C-501/18, EU:C:2021:249, 135. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

³⁵ Lásd többek között: 2017. április 26-i Farkas ítélet (C-564/15, EU:C:2017:302, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

82. E tekintetben megjegyzem, hogy az Awb 8:69. cikkének (1) bekezdése nem akadályozza meg a harmadik országbeli állampolgárokat abban, hogy egy vagy több arra alapított jogalapra hivatkozzanak, hogy őrizetbe vételük vagy őrizetük fenntartása nem egyeztethető össze a másodlagos uniós jog vonatkozó szabályaiban előírt feltételekkel.³⁶ E nemzeti rendelkezés tehát nem akadályozza meg az eljáró bíróságot abban, hogy megvizsgálja az uniós jog megsértésére alapított azon jogalapokat, amelyekre a felperes az őrizetbe vétele vagy őrizete fenntartása elleni kereset alátámasztása érdekében hivatkozik. E bíróság tehát az előtte felhozott jogalapokra tekintettel gyakorolhatja azt a korlátlan felülvizsgálati jogkört, amelynek jelentőségét a Bíróság a 2014. június 5-i Mahdi ítéletében³⁷ megállapította.

83. Ezzel kapcsolatban emlékeztetek arra, hogy a Bíróság szerint az általa elvégzendő felülvizsgálat keretében a nemzeti bíróságnak minden annak meghatározásához releváns ténybeli és jogi körülményről tudnia kell határozni, hogy az érintett harmadik országbeli állampolgár őrizete igazolt-e. E bíróságnak így lehetősége kell, hogy legyen mind az őrizetet elrendelő közigazgatási hatóság által szolgáltatott tények és bizonyítékok, mind az érintett harmadik országbeli állampolgár által esetlegesen tett észrevételek figyelembevételére. Ezenkívül, amennyiben e hatóság ezt szükségesnek ítéli, lehetősége kell, hogy legyen bármely más, a határozatához releváns körülmény feltárására is. Ebből következően az igazságügyi hatóságnak a felülvizsgálat során gyakorolt hatáskörét semmilyen esetben sem határolhatják le az érintett közigazgatási hatóság által előadott körülmények.³⁸ Egyébiránt, ha az eredetileg elrendelt őrizet már nem indokolt, a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező igazságügyi hatóságnak lehetőséggel kell rendelkeznie arra, hogy a közigazgatási hatóság határozatát saját határozatával helyettesítse.³⁹

84. Annak érdekében, hogy megvédje az Awb 8:69. cikke (1) bekezdésének az uniós joggal való összeegyeztethetőségét az őrizet sajátos összefüggésében, a holland kormány – az előzőekben kifejtettekhez hasonlóan – azt állítja, hogy a harmadik országbeli állampolgárok nincsenek korlátozva azon lehetőségükben, hogy az általuk relevánsnak tartott valamennyi kifogást a nemzeti bíróság elé terjesszék, ez utóbbi egyébként jogosult arra, hogy jogi nyelvre fordítsa az e harmadik országbeli állampolgárok által előadott ténybeli elemeket. E kormány hozzáteszi, hogy az általános közigazgatási jogban fennálló helyzettől eltérően további garanciákat írnak elő az őrizet területén, köztük a bíróság általi rendszerszerű felülvizsgálatot, még jogorvoslati kérelem hiányában is, tárgyalás tartását és az erre a területre szakosodott ügyvéd közreműködését. Egyébiránt a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező közigazgatási hatóság köteles ellenőrizni az őrizetbe vétel és az őrizet fenntartása jogszerűségének feltételeit, ami indokolja, hogy a bíróság ne legyen köteles ismét olyan széles körű felülvizsgálatra, amely túlmegy az érintett által felhozott kifogásokon.

85. Mindazonáltal nem gondolom, hogy az imént felsorolt biztosítékok alkalmasak lennének azon bírói jogvédelem hatékony jellegének biztosítására, amelyet az őrizetbe vételt vagy az őrizet fenntartását elrendelő intézkedés hatálya alá tartozó harmadik országbeli állampolgárok számára biztosítani kell, mivel az Awb 8:69. cikkének (1) bekezdése sértheti az arra irányuló jogorvoslat teljes érvényesülését, hogy valamely bíróság határozzon az ilyen intézkedés jogszerűségéről.

³⁶ Lásd többek között analógia útján: 2017. április 26-i Farkas ítélet (C-564/15, EU:C:2017:302, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

³⁷ C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320.

³⁸ 2014. június 5-i Mahdi ítélet (C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320, 62. pont). Lásd még: 2022. március 10-i Landkreis Gifhorn ítélet (C-519/20, EU:C:2022:178, 65. pont).

³⁹ Lásd: 2014. június 5-i Mahdi ítélet (C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320, 62. pont); 2020. május 14-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság ítélet (C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 293. pont).

86. Ami a Charta 6. cikkében biztosított szabadsághoz való jogot illeti, a hatékony bírói jogvédelemhez való jog nem csorbulhat és nem lehet olyan terület, ahol az nem érvényesül. Bár ez utóbbi jog hatálya az egyes ügyek sajátos összefüggéseitől és körülményeitől, különösen a szóban forgó jogi aktus jellegétől, elfogadásának körülményeitől, valamint az adott tárgyra vonatkozó jogszabályoktól függ,⁴⁰ úgy vélem, hogy mivel a szabadsághoz való jogról van szó, a hatékony bírói jogvédelemhez való jogot szigorúan és pontosan kell biztosítani, lehetővé téve a szabadságelvonással járó intézkedések jogszerűségének teljes körű és eredményes vizsgálatát. E körülmények véleményem szerint az uniós jog megsértésén alapuló jogalapok nemzeti bíróságok általi hivatalból történő vizsgálata problematikájának olyan megközelítése mellett szólnak, amelynek kifejezetten a szabadsághoz való jog esetleges megsértésének vizsgálatára kell irányulnia.

87. E tekintetben hangsúlyozom, hogy a Bíróság már megállapította, hogy tekintettel a szabadsághoz való jog jelentőségére, valamint azon beavatkozás súlyosságára, amelyet e jogban őrizetbe vételi intézkedés jelent, az e jog gyakorlásával kapcsolatos korlátozások a feltétlenül szükséges határokon belül kell, hogy maradjanak.⁴¹ Ezért 2008/115 irányelv, a 2013/33 irányelv és a 604/2013 rendelet hatálya alá tartozó minden őrizetet szigorúan ezen irányelvek és e rendelet rendelkezéseinek keretében kell foganatosítani oly módon, hogy biztosítva legyen egyfelől az arányosság elvének tiszteletben tartása a felhasznált módszerek és a kitűzött célok vonatkozásában, másfelől az érintett személyek alapvető jogainak tiszteletben tartása.⁴² Így a másodlagos uniós jog releváns rendelkezései alapján elfogadott őrizeti intézkedések többek között nem sérthetik az ilyen intézkedések hatálya alá tartozó harmadik országbeli állampolgárok szabadsághoz való, a Charta 6. cikkében biztosított jogát.⁴³

88. Ezenfelül a tagállamok által annak érdekében kialakított jogorvoslat jellemzőit, hogy lehetővé tegyék a harmadik országok állampolgárai számára, hogy érvényesítsék jogukat, a Charta 47. cikkével összhangban kell meghatározni, amely cikk értelmében mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.⁴⁴ A tagállamok az uniós jog végrehajtása során ugyanis kötelesek biztosítani a Charta 47. cikkének első bekezdésében rögzített hatékony jogorvoslathoz való jog tiszteletben tartását, amely a hatékony bírói jogvédelem elvének megerősítését jelenti.⁴⁵

89. Egyébiránt meg kell állapítani, hogy a Bíróság szerint, mivel a harmadik országbeli állampolgár őrizetbe vételét vagy őrizetének meghosszabbítását elrendelő határozat sérti e személynek a Charta 6. cikkében biztosított, szabadsághoz való jogát, az ilyen határozatnak szigorú garanciákat

⁴⁰ Lásd többek között: 2013. július 18-i Bizottság és társai kontra Kadi ítélet (C-584/10 P, C-593/10 P és C-595/10 P, EU:C:2013:518, 102. pont); 2017. február 9-i M ítélet (C-560/14, EU:C:2017:101, 33. pont); 2017. július 26-i Sacko ítélet (C-348/16, EU:C:2017:591, 41. pont).

⁴¹ Lásd többek között: 2017. szeptember 14-i K. ítélet (C-18/16, EU:C:2017:680, 40. pont); 2016. február 15-i N. ítélet (C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, 56. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

⁴² Lásd többek között a 2008/115 irányelvet illetően: 2022. március 10-i Landkreis Gifhorn ítélet (C-519/20, EU:C:2022:178, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A Bíróság azt is kiemelte, hogy az „őrizet” 2008/115 és 2013/33 irányelv szerinti fogalma „egyazon valóságot fed le”: lásd: 2020. május 14-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság ítélet (C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 224. pont). Egyébiránt a Bíróság szerint a 2013/33 irányelv 8. cikkének mind a szövegéből és háttéréből, mind pedig keletkezésének körülményeiből kitűnik, hogy a kérelmező őrizetbe vételének lehetősége azon feltételek összességének a betartásától függ, amelyek célja az ilyen intézkedés alkalmazásának szigorú körülhatárolása: lásd többek között: 2017. szeptember 14-i K. ítélet (C-18/16, EU:C:2017:680, 41. pont); 2016. február 15-i N. ítélet (C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, 57. pont).

⁴³ Lásd többek között a 2008/115 irányelvet illetően: 2022. március 10-i Landkreis Gifhorn ítélet (C-519/20, EU:C:2022:178, 41. pont).

⁴⁴ Lásd többek között: 2021. március 10-i Konsul Rzeczypospolitej Polskiej w N. ítélet (C-949/19, EU:C:2021:186, 44. pont); 2020. november 24-i Minister van Buitenlandse Zaken ítélet (C-225/19 és C-226/19, EU:C:2020:951, 42. pont).

⁴⁵ Lásd többek között: 2021. április 15-i État belge (Az átadásra vonatkozó határozatnál későbbi körülmények) ítélet (C-194/19, EU:C:2021:270, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

kell tiszteletben tartania, köztük különösen az önkényességgel szembeni védelmet. Márpedig az ilyen védelem magában foglalja többek között azt, hogy az őrizet csak a rá vonatkozó feltételeket és részletes szabályokat meghatározó általános és elvont szabályok tiszteletben tartása mellett rendelhető el vagy hosszabbítható meg.⁴⁶ Az őrizetbe vétel vagy az őrizet fenntartásának tényleges érvényesülése teszi lehetővé a harmadik országbeli állampolgárok e szabályokból eredő jogainak biztosítását.⁴⁷

90. Arra is rá kell mutatni, hogy azon vizsgálat terjedelmének korlátozása, amelyet a bíróságnak az őrizetbe vétel vagy az őrizet fenntartása jogszerűségének felülvizsgálata során el kell végeznie, a Charta 47. cikke értelmében vett, bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jog korlátozásának minősül, amely a Charta 52. cikke (1) bekezdésének megfelelően csak akkor igazolt, ha azt törvény írja elő, ha az tiszteletben tartja az említett jog lényeges tartalmát, és ha az arányosság elvének tiszteletben tartása mellett elengedhetetlen és ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgálja.⁴⁸

91. Márpedig úgy vélem, hogy egyszerre lenne ellentétes a Charta 47. cikkében előírt, a hatékony bírói jogvédelemhez való, az őrizetbe vett személy számára biztosítandó jognak, valamint a Charta 6. cikkéből eredő önkényes fogva tartással szembeni védelemnek a lényeges tartalmával, ha egy bíróság akadályoztatva lenne az ilyen személy szabadon bocsátásában, jóllehet a rendelkezésére álló információk alapján megállapítja, hogy az ilyen őrizet jogellenes. Minden más értelmezés hiányosságot eredményezne az önkényes fogva tartással szembeni védelemben, ami ellentétes lenne az egyéni szabadságnak a demokratikus társadalomban fennálló jelentőségével.⁴⁹

92. Az a körülmény ugyanis, hogy valamely bíróság csak az előtte felhozott jogalapokra és érvekre válaszolhat, anélkül hogy másokat hivatalból figyelembe vehetne, azt eredményezheti, hogy az érintettet annak ellenére veszik őrizetbe, illetve az érintettnek annak ellenére tartják fenn őrizetét, hogy annak feltételei nem teljesülnek. Márpedig a hatékony bírói jogvédelemhez való, a Charta 47. cikkében biztosított jogot és az önkényes fogva tartással szembeni, a Charta 6. cikkéből eredő védelmet konkretizáló több másodlagos uniós jogi rendelkezéséből is az következik, hogy az azonnali szabadon bocsátás kötelező jellegű, ha az őrizet jogellenes vagy már nem indokolt. Így a 2008/115 irányelv 15. cikke (2) bekezdésének utolsó mondatában az szerepel, hogy „[a]z érintett harmadik országbeli állampolgárt haladéktalanul szabadon kell bocsátani, ha az őrizetben tartás [helyesen: őrizet] nem jogszerű”. Ezen irányelv 15. cikkének (4) bekezdése akkor is előírja az érintett személy haladéktalan szabadon bocsátását, ha az őrizet indokoltsága megszűnik, vagyis „[a]mennyiben a kitoloncolásra jogi vagy egyéb megfontolások következtében már nem

⁴⁶ Lásd: 2022. március 10-i Landkreis Gifhorn ítélet (C-519/20, EU:C:2022:178, 62. pont). 2016. február 15-i N. ítéletében (C-601/15 PPU, EU:C:2016:84), a Bíróság hivatkozott az az Emberi Jogok Európai Bírósága EJEE 5. cikkének (1) bekezdésére vonatkozó ítélkezési gyakorlatára hivatkozott, amelyből kitűnik, hogy a szabadságelvönással járó intézkedés végrehajtásának ahhoz, hogy az megfeleljen az egyén önkénnyel szembeni védelmére irányuló célkitűzésnek, többek között azzal kell járnia, hogy az mentes legyen a hatóságok részéről megmutatókozó rosszhiszeműség vagy csalárd magatartás bármely formájától, illeszkedjen az EJEE 5. cikke (1) bekezdésének releváns albekezdése által engedélyezett korlátozásokkal összefüggő célkitűzésbe, valamint hogy arányosság álljon fenn a felhozott indok és a szabadságtól való kérdéses megfosztás között (ezen ítélet 81. pontja, amely az EJEB 2008. január 29-i Saadi kontra. Egyesült Királyság ítéletére [CE:ECHR:2008:0129JUD001322903, 68–74. §] hivatkozik).

⁴⁷ Lásd e tekintetben Sharpston főtanácsnok D. H. ügyre vonatkozó indítványát, (C-704/17, EU:C:2019:85), amelyben az szerepel, hogy „az őrizetbe vonatkozó határozat bírósági felülvizsgálatának tényleges érvényesülése fogja eldönteni, hogy a 2013/33 irányelv 8. cikkében szereplő anyagi feltételek és a 9. cikkében szereplő garanciák a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezve rendeltetésszerűen működnek-e a kérelmezők védelmére” (70. pont).

⁴⁸ Lásd analógia útján, a közbeszerzési szerződésekkel kapcsolatos bármely jogorvoslat során a helyes magatartási biztosíték kapcsán: 2016. szeptember 15-i Star Storage és társai ítélet (C-439/14 és C-488/14, EU:C:2016:688, 49. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Analógia útján lásd továbbá a személyes adatok védelméhez való jog megsértésének megállapítása iránti bírósági jogorvoslat előfeltételeként a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségek kimerítésére vonatkozó kötelezettséggel kapcsolatban: 2017. szeptember 27-i Puškár ítélet (C-73/16, EU:C:2017:725, 62. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

⁴⁹ Lásd ebben az értelemben: 2019. szeptember 19-i Rayonna prokuratura Lom ítélet (C-467/18, EU:C:2019:765, 44. pont, valamint az EJEB ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatát).

látszik ésszerű lehetőség, vagy az (1) bekezdésben megállapított feltételek már nem állnak fenn”. Ezenkívül a 2013/33 irányelv 9. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „[a]mennyiben a bírósági felülvizsgálatot követően az őrizetet jogellenesnek [helyesen: jogszerűtlennek] minősítik, az érintett kérelmezőt haladéktalanul szabadon kell bocsátani”.

93. A holland kormány által előterjesztett eljárási garanciák véleményem szerint nem teszik lehetővé az azzal kapcsolatos kockázat elkerülését, hogy mivel az eljáró bíróság nem tud hivatalból figyelembe venni bizonyos jogalapokat és érveket, valamely személlyel szemben annak ellenére alkalmaznak őrizetbevételi vagy az őrizetet fenntartó intézkedést, hogy az ilyen intézkedés feltételei nem teljesülnek, ami közvetlenül ellentétes a másodlagos uniós jog fent idézett rendelkezéseivel, amelyeket a Charta által védett alapvető jogokkal összhangban kell értelmezni.

94. Ilyen helyzetben az e személyt megillető bírói jogvédelmet véleményem szerint nem lehet hatékonynak minősíteni. Az őrizetbe vételt vagy az őrizet fenntartását célzó intézkedéssel szembeni jogorvoslat összefüggésében ugyanis e jogorvoslat hatékonyságát össze kell kapcsolni a harmadik országbeli állampolgár szabadlábba helyezésének kötelező jellegével, amennyiben az ilyen intézkedés elfogadását lehetővé tevő feltételek nem teljesülnek. Ebből következik, hogy az őrizetbe vételre vagy az őrizet fenntartására vonatkozó intézkedés hatálya alá tartozó harmadik országbeli állampolgár hatékony bírói jogvédelmét nem biztosítja, ha azt a bíróságot, amelynek feladata ezen intézkedés jogszerűségének vizsgálata, egy nemzeti eljárási szabály megakadályozza ezen harmadik ország állampolgár szabadon bocsátásában, noha a rendelkezésére álló információk alapján megállapítja, hogy semmilyen érvényes őrizeti ok nem azonosítható. Ezenkívül az ilyen eljárási szabálynak az őrizet összefüggésében történő alkalmazása sértheti az annak feltételeit és módjait meghatározó általános és elvont szabályok teljes érvényesülését azáltal, hogy megfosztja az érintett harmadik országbeli állampolgárokat az e szabályokból eredő jogaiktól.

95. Ily módon úgy vélem, hogy a bírósági felülvizsgálat terjedelmének a kizárólag a felperes által hivatkozott jogalapokra és érvekre való korlátozása a másodlagos uniós jog azon rendelkezéseinek figyelmen kívül hagyásához vezethet, amelyek a nemzeti hatóságokat arra kötelezik, hogy bocsássák szabadon a jogellenes szabadságelvonó intézkedéssel érintett személyt. Ennélfogva a szabadlábba helyezés automatikus és kötelező jellege, amennyiben az őrizetbe vétel vagy az őrizet fenntartásának feltételei nem teljesülnek, véleményem szerint korlátozza azt a mozgásteret, amellyel a tagállamok rendelkeznek a bírósági jogorvoslatok eljárási szabályainak meghatározása tekintetében, és eredménykötelezettséget ró rájuk. Ez annak garantálásából áll, hogy e jogorvoslatokat oly módon szervezzék meg, hogy azok lehetővé tegyék az őrizetben lévő harmadik országbeli állampolgárok számára, hogy elérjék, hogy a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező nemzeti hatóságok ne tarthassák fenn ezt az őrizetet, ha az ilyen intézkedés feltételei nem teljesülnek. Figyelemmel a szabadsághoz való jognak a Bíróság által számos alkalommal hangsúlyozott jelentőségére, álláspontom szerint különösen nem lenne célszerű elfogadni, hogy egy nemzeti eljárási szabály hozzájárulhat az őrizetbe vételt vagy az őrizet fenntartását eredményező aktus jogszerűségével kapcsolatos kételyek fennmaradásához.⁵⁰

96. A holland kormány által hivatkozott, korábban említett érvet illetően, amely szerint a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező közigazgatási hatóság köteles megvizsgálni az őrizetbe vétel és az őrizet fenntartása jogszerűségének feltételeit, ami indokolja, hogy a bíróság ne legyen köteles ismét olyan széles körű felülvizsgálatra, amely túlmegy az érintett által felhozott

⁵⁰ Itt olyan kifejezéseket használok egy másik területen, mint amelyeket a Bíróság használt 1959. december 17-i *Syndialies de Pont-à-Mousson* kontra Főhatóság ítéletében (14/59, EU:C:1959:31, 474. o.).

kifogásokon, a Bizottsághoz hasonlóan megjegyzem, hogy az őrizet jogszerűségének feltételei mind a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező közigazgatási hatóság, mind pedig a bíróság számára kötelezőek. Ennélfogva úgy vélem, hogy vitatható az az álláspont, hogy e hatóságnak minden egyes esetben meg kell vizsgálnia, hogy az ilyen feltételek teljesülnek-e, miközben a bíróság e tekintetben korlátozott szerepet tölt be egy olyan eljárási szabály alapján, amely megakadályozza, hogy az érdekelt által felhozott kifogásokon túlmenve hozzon határozatot. Másként fogalmazva, a bíróság hatáskörének korlátozása, miközben a közigazgatási hatóság hatásköre nem korlátozott, számomra egyszerre tűnik ellentmondásosnak és összeegyeztethetetlennek az őrizet jogszerűségére vonatkozó feltételek kötelező jellegével.

97. Egyébiránt emlékeztetek arra, hogy a bíróság a személyi szabadság őre.⁵¹ Következésképpen az olyan rendszer, amelynek értelmében a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező közigazgatási hatóság köteles kimerítően megvizsgálni az őrizet feltételeit, míg az ilyen intézkedés jogszerűségét felülvizsgáló bíróság nem rendelkezik ilyen széles hatáskörrel, nyilvánvalóan kiegyensúlyozatlan, és nem biztosít hatékony bírói jogvédelmet a harmadik országbeli állampolgár számára. A bíróságnak, és nem e hatóságnak kell kimondania ki az utolsó szót azzal kapcsolatban, hogy az őrizetbe vételre vagy őrizet fenntartására irányuló intézkedés megfelel-e a törvény által előírt kötelező feltételeknek.

98. A fentiekből következik, hogy amennyiben valamely bíróság az őrizetbe vételnek vagy az őrizet fenntartásának jogszerűségét vizsgálja, e bíróságnak meg kell vizsgálnia az annak feltételeit és módjait meghatározó általános és elvont szabályok tiszteletben tartását.⁵² Mivel e vizsgálatot a felperes által hivatkozott jogalapokra és érvekre korlátozza, az Awb 8:69. cikke (1) bekezdésének az őrizeti intézkedés jogszerűségének felülvizsgálatával összefüggésben való alkalmazása álláspontom szerint összeegyeztethetetlen az uniós joggal, mivel nem tartja tiszteletben a tényleges érvényesülés elvét.

99. Az összeegyeztethetlenség ezen megállapításának alátámasztása érdekében megjegyzem továbbá, hogy ez az eljárási szabály azt eredményezi, hogy a szabadságelvonással járó intézkedést olyan bírósági felülvizsgálatnak vetik alá, amelynek terjedelme eltérő aszerint, hogy közigazgatási hatóság által elrendelt őrizetről vagy a büntetőbíróság által elrendelt fogva tartásról van-e szó.

100. E tekintetben emlékeztetek arra, hogy a Raad van State (államtanács) az előzetes döntéshozatalra utaló határozatában jelzi, hogy az Awb 8:69. cikke nem alkalmazandó a büntetőeljárásokra. Ebből következik, hogy a büntetőbíróság nem köteles arra, hogy a szóban forgó szabadságvesztés-büntetés felülvizsgálata keretében a gyanúsított vagy az ügyész által felhozott jogalapokra vagy érvekre szorítkozzon. A Raad van State (államtanács) e tekintetben hangsúlyozza, hogy ebben az esetben maga a büntetőbíróság ír elő ilyen intézkedést, ami véleménye szerint jelentős különbségnek minősül az őrizeti intézkedés hatáskörrel és illetékességgel rendelkező közigazgatási hatóság általi elrendeléséhez képest.

101. Mindemellett, noha az intézkedések e két típusa különböző célokat követ, mindkét esetben szabadságelvonással járó intézkedésről van szó, amelyet csak törvény által felsorolt feltételek alapján lehet elrendelni. Számomra nem tűnik elégségesnek a bírósági felülvizsgálat terjedelmét illető eltérés azzal való igazolása, hogy a szabadságelvonással járó intézkedések a nemzeti jog két

⁵¹ Az EJEE 5. cikkének (4) bekezdése ily módon rögzíti a letartóztatott vagy fogva tartott személyek jogát arra, hogy „haladéktalanul” bírósági határozatot hozzanak a fogva tartásuk szabályszerűségéről, és amennyiben az jogellenesnek bizonyulnak, megszüntessék a fogva tartásukat: lásd többek között: EJE, 2018. december 4., Ilmseher kontra Németország (CE:ECHR:2018:1204JUD001021112, 251. §).

⁵² A C-39/21. sz. ügyben X eltartottságának problematikájával összefüggésben úgy vélem, hogy e szabályok közé tartozik a 2008/115 irányelv 16. cikkének (3) bekezdésében szereplő szabály, amely előírja, hogy „külön figyelmet kell fordítani a kiszolgáltatott személyek helyzetére”, valamint hogy „[a] sürgősségi ellátást és a betegségek alapvető kezelését biztosítani kell”.

különböző ágához tartoznak, azaz egyrészt a büntetőjoghoz, másrészt pedig a közigazgatási joghoz. Ráadásul ellentmondásos lenne, ha a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított személy magasabb szintű bírói jogvédelemben részesülne annál, akit bűncselekmény elkövetésével nem gyanúsítanak.

102. Hozzáteszem, hogy a szóban forgó nemzeti eljárási szabály véleményem szerint összeegyeztethetetlen azzal, hogy az őrizetbe vételre vagy őrizet fenntartására irányuló intézkedés szükséges és arányos jellegére vonatkozó bizonyítási teher az ilyen intézkedés meghozataláról döntő hatóságra hárul. E szabály ugyanis ahhoz vezethet, hogy amennyiben a felperes nem hozott fel egy adott jogalapot vagy érvet, az eljáró bíróságot megfosztják annak lehetőségétől, hogy megvizsgálja többek között azt, hogy a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező közigazgatási hatóság bizonyította-e, hogy egy kevésbé korlátozó intézkedés nem lett volna elegendő. Márpedig úgy vélem, hogy a felperes által hivatkozott jogalapoktól és érvektől függetlenül e bíróságnak hatáskörrel kell rendelkeznie annak vizsgálatára, hogy e hatóság megfelelően eleget tett-e a rá háruló bizonyítási tehernek. Ha az említett bíróság úgy ítéli meg, hogy azok az iratok, amelyeket az említett hatóság elé terjesztett, adott esetben az előtte folyamatban lévő kontradiktórius vita keretében összegyűjtött elemekkel kiegészítve nem elegendők az őrizetbe vételre vagy az őrizet fenntartására irányuló intézkedés igazolásához, semmilyen nemzeti eljárási szabálynak nem szabad megakadályoznia abban, hogy az ilyen intézkedéssel érintett személyt azonnal szabadon bocsássa.

103. Úgy vélem továbbá, hogy az önkényes fogva tartás észszerűen nem igazolható a jogbiztonság elvével. Az eljárás megfelelő lefolytatását, különösen az új jogalapok értékelésével szükségszerűen együtt járó késedelmeket⁵³ illetően azon a véleményen vagyok, hogy az a gyorsaság, amellyel a bírósági felülvizsgálatot el kell végezni, nem igazolhatja az őrizet jogszerűségének részleges vizsgálatát.

104. Ezenkívül hangsúlyozni kell, hogy az uniós jog értelmében az őrizetbe vételt vagy az őrizet fenntartását igazságügyi hatóság vagy közigazgatási hatóság rendelheti el.

105. Úgy vélem, hogy a bíróság által abban az esetben gyakorolt felülvizsgálatnak, ha az őrizetbe vételre vagy az őrizet fenntartására irányuló intézkedéssel szemben keresetet nyújtanak be hozzá, azonos intenzitásúnak és terjedelműnek kell lennie, mint az ugyanezen bíróság által abban az esetben gyakorolt felülvizsgálat, amikor a nemzeti jog értelmében e bíróság feladata az ilyen határozat meghozatala.

106. Márpedig az alapügyben szereplőhöz hasonló eljárási szabály alkalmazása véleményem szerint sértheti az őrizet jogszerűsége felülvizsgálatának a tagállamok közötti egységességre vonatkozó követelményt. Az őrizet jogszerűségének változó geometriájú vizsgálata álláspontom szerint összeegyeztethetetlen azzal a megállapítással, amely szerint azokat a feltételeket, amelyek alapján az őrizetet el lehet rendelni, a másodlagos uniós jog harmonizálja. A tagállamok között e felülvizsgálat terjedelmét illetően fennálló eltérések tehát sérthetik azon anyagi jogi szabályok tényleges érvényesülését, amelyek uniós szinten szabályozzák a harmadik országbeli állampolgár őrizetbe vételének vagy őrizete fenntartásának feltételeit.

107. Így a másodlagos uniós jog releváns rendelkezéseinek olyan értelmezése, amely arra kötelezi az eljáró bíróságot, hogy a harmadik országbeli állampolgár által hivatkozott jogalapoktól és érvektől függetlenül vizsgálja felül azon feltételek tiszteletben tartását, amelyek a harmadik

⁵³ Lásd többek között: 2007. június 7-i van der Weerd és társai ítélet (C-222/05–C-225/05, EU:C:2007:318, 38. pont); 2018. augusztus 7-i Hochtief ítélet (C-300/17, EU:C:2018:635, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

országbeli állampolgár őrizetbe vételéhez vagy őrizete fenntartásához szükségesek, az őt attól függően megillető bírói jogvédelem terjedelmével kapcsolatos eltérések csökkentéséhez vezet, hogy az érintett tagállam úgy döntött, hogy igazságügyi hatóságra vagy közigazgatási hatóságra ruházza az őrizetbe vételre vagy őrizet fenntartására irányuló intézkedés elfogadására vonatkozó hatáskört. A tagállamokban egységes bírói jogvédelem bizonyosan hozzájárul e védelem hatékony jellegének biztosításához, a Charta 47. cikkének megfelelően.

108. Véleményem szerint az őrizet jogszerűségének bírósági felülvizsgálatában az egységességre vonatkozó ugyanezen követelmény attól függetlenül érvényes, hogy valamely tagállam az automatikus felülvizsgálat vagy az érintett személy által kezdeményezett felülvizsgálat mellett döntött.

109. Összefoglalva úgy vélem, hogy a tagállamok számára biztosított választási lehetőség, egyrészt az őrizetbe vétel vagy az őrizet fenntartása közigazgatási hatóság által vagy igazságügyi hatóság általi elrendelése, másrészt pedig a közigazgatási hatóság által meghozott ilyen intézkedés hivatalbóli vagy kérelem alapján történő jogorvoslatára vonatkozó bírósági felülvizsgálat között a gyakorlatban nem eredményezhet a tagállamok között az ezen intézkedés jogszerűségére vonatkozó bírósági felülvizsgálat terjedelmét illetően fennálló különbségeket.

110. E körülmények összessége alapján azt javaslom a Bíróságnak, hogy a C-704/20. sz. ügyben előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre és a C-39/21. sz. ügyben előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre azt a választ adja, hogy a 2008/115 irányelv 15. cikkét, a 2013/33 irányelv 9. cikkét, valamint a 604/2013 rendelet 28. cikkét – a Charta 6. és 47. cikkével összefüggésben értelmezve – úgy kell értelmezni, hogy a harmadik országbeli állampolgár őrizetbe vételének vagy őrizete fenntartásának jogszerűségét felülvizsgáló nemzeti bíróságnak az általa relevánsnak ítélt ténybeli és jogi elemek alapján meg kell vizsgálnia az őrizet feltételeit és részletszabályait meghatározó általános és elvont szabályok tiszteletben tartását, függetlenül a harmadik országbeli állampolgár által keresete alátámasztására felhozott jogalapoktól és érvektől. Ugyanezen rendelkezésekkel ellentétes az olyan nemzeti eljárási szabály, amelynek az a hatása, hogy megakadályozza e bíróságot abban, hogy hivatalból elvégezze ezt a vizsgálatot és a harmadik országbeli állampolgárt szabadon bocsássa, noha e bíróság megállapítja, hogy az ilyen őrizet ellentétes az uniós joggal.

B. A C-39/21. sz. ügyben benyújtott harmadik előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

111. Emlékeztetek arra, hogy az Awb 8:77. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében a jogorvoslat tárgyában eljáró nemzeti bíróságnak indokolással ellátott írásbeli határozatot kell hoznia. A 2000. évi Vw 91. cikkének (2) bekezdése azonban olyan kivételt ír elő, amelyet akkor kell alkalmazni, ha a Raad van State (államtanács) az őrizetbe vételről hozott ítéletekkel szemben benyújtott fellebbezést bírál el. Ebben az esetben, ha e bíróság „úgy ítéli meg, hogy valamely hivatkozott kifogás nem vonhatja maga után a megsemmisítést, a határozatának indokolásában szorítkozhat erre az értékelésre”.

112. A kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak ezen rövidített indokolási lehetőség uniós joggal való összeegyeztethetőségét illetően, amelyet ily módon akkor biztosítanak a Raad van State (államtanács) számára, amikor másod- és végső fokon határoz az őrizetbe vételt elrendelő határozat jogszerűségéről.

113. A holland kormány úgy véli, hogy a C-39/21. sz. ügyben előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdés elfogadhatatlan.

114. Kétségtelenül igaz, hogy a 2000. évi Vw 91. cikkének (2) bekezdésében foglalt szabály, amely a fellebbezési eljárásban enyhíti az indokolási kötelezettséget, nem alkalmazandó a rechtbank Den Haag, zittingsplaats's-Hertogenbosch ('s-Hertogenbosch-ban eljáró hágai bíróság) előtt folyó ügyben (C-39/21. sz. ügy), hanem csak a Raad van State (államtanács) előtti fellebbezési eljárásban (C-704/20. sz. ügy). E körülmények ellenére azonban nehezen tudom úgy tekinteni, hogy a C-39/21. sz. ügyben előterjesztett harmadik kérdés teljesen irreleváns a rechtbank Den Haag, zittingsplaats's-Hertogenbosch ('s-Hertogenbosch-ban eljáró hágai bíróság) előtt folyó, harmadik országbeli állampolgár őrizetének a fenntartására vonatkozó eljárás keretében.

115. Megjegyzem ugyanis, hogy a rechtbank Den Haag, zittingsplaats's-Hertogenbosch ('s-Hertogenbosch-ban eljáró hágai bíróság) az előzetes döntéshozatalra utaló határozatában megjelöli azokat az okokat, amelyek miatt a Raad van State (államtanács) által fellebbezés alapján a harmadik országbeli állampolgár *őrizetbe vételére* vonatkozóan hozott határozatok rövidített indokolása hatással lehet az e személy *őrizetének fenntartására* vonatkozóan később előtte lefolytatott eljárásra. E tekintetben a rechtbank Den Haag, zittingsplaats's-Hertogenbosch ('s-Hertogenbosch-ban eljáró hágai bíróság) a végső fokon hozott határozatnak az egész eljárásban fennálló jelentőségére helyezi a hangsúlyt, kiemelve, hogy a Raad van State (államtanács) azon határozatát követően, amely elutasítja az őrizetbe vételt elrendelő intézkedéssel szembeni jogorvoslatot, ez az intézkedés anélkül maradhat fenn, hogy a harmadik országbeli állampolgár megismerhetné e határozat indokait.⁵⁴ Márpedig az ilyen állampolgár őrizete fenntartásának vitatása keretében a holland jognak megfelelően ezen állampolgár ügyvédjének kell meghatároznia a jogvita terjedelmét azon tények és körülmények előterjesztésével, amelyeket a bíróságnak az őrizet jogszerűségéről való határozathozatalhoz meg kell vizsgálnia. A rechtbank Den Haag, zittingsplaats's-Hertogenbosch ('s-Hertogenbosch-ban eljáró hágai bíróság) szerint ez a feladat a gyakorlatban bonyolultnak bizonyulhat, ha ez az ügyvéd nem ismeri azokat az okokat, amelyek miatt a Raad van State (államtanács) nem adott helyt azoknak a kifogásoknak, amelyeket korábban az őrizetbe vételt elrendelő határozattal szemben felhozott.⁵⁵

116. Ezenkívül, mivel a rechtbank Den Haag, zittingsplaats's-Hertogenbosch ('s-Hertogenbosch-ban eljáró hágai bíróság) a Raad van State (államtanács) egyik határozatára hivatkozva kifejti, hogy ez utóbbi nem kívánt előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjeszteni a Bíróság elé e kérdést illetően,⁵⁶ nem világos számomra, hogy az e bíróság által követett eljárás kivül milyen más módon lehetne a Bíróság elé terjeszteni a Raad van State (államtanács) által fellebbezés alapján hozott határozatok rövidített indokolásának az uniós joggal való összeegyeztethetőségével összefüggő problémakört, legalábbis az előzetes döntéshozatali eljárás összefüggésében.⁵⁷

⁵⁴ A C-39/21. sz. ügyben hozott előzetes döntéshozatalra utaló határozat 44. pontja.

⁵⁵ A C-39/21. sz. ügyben hozott előzetes döntéshozatalra utaló határozat 48. pontja.

⁵⁶ A C-39/21. sz. ügyben hozott előzetes döntéshozatalra utaló határozat 47. pontja.

⁵⁷ Természetesen lehetne úgy tekinteni, hogy e kérdéskört kötelezettségzegés megállapítása iránti kereset keretében lehet a Bíróság elé terjeszteni. Mindemellett a rechtbank Den Haag, zittingsplaats's-Hertogenbosch ('s-Hertogenbosch-ban eljáró hágai bíróság) által szolgáltatott bizonyítás számomra meggyőzőnek tűnik arra vonatkozóan, hogy az említett problémakört, figyelembe véve annak az előtte folyamatban lévő eljárásra gyakorolt lehetséges hatásait, az e bíróság által kezdeményezett bírósági párbeszéd keretében kell megvizsgálni.

117. Mindezek fényében véleményem szerint nem tűnik nyilvánvalónak, hogy az uniós jog kért értelmezése semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, illetve hogy a probléma hipotetikus jellegű,⁵⁸ mivel a rechtbank Den Haag, zittingsplaats's-Hertogenbosch ('s-Hertogenbosch-ban eljáró hágai bíróság) részéről a Raad van State (államtanács) által az őrizetbe vétellel kapcsolatban fellebbezés alapján hozott ítéletek rövidített indokolása tekintetében feltett kérdés kihathat az ugyanezen őrizettel kapcsolatos későbbi eljárásokra, például azon eljárásokra, amelyekben az érintett személy őrizetének fenntartását támadják, ahogy az a C-39/21. sz. alapügyben is történt.

118. Következésképpen úgy vélem, hogy a jelen ügyben előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdés releváns voltát vélelmezni kell, mivel a Raad van State (államtanács) azon gyakorlatának az uniós joggal való összeegyeztethetőségére vonatkozik, amely abban áll, hogy rövidített indokolást fűz a határozatához, amikor másod- és végső fokon határoz az őrizetbe vételt elrendelő intézkedés jogszerűségéről, és e harmadik kérdést a Bíróságnak érdemben meg kell válaszolnia. A C-704/20. és C-39/21. sz. ügyek egyesítése is emellett szóló tényező, mivel lehetővé teszi az őrizetbe vételnek és az őrizet fenntartásának felülvizsgálatára irányuló holland eljárás egészének értékelését annak különböző fázisaiban, a Charta 47. cikkében garantált hatékony bírói jogvédelemhez való jog fényében.

119. Érdemben megjegyzem, hogy az őrizetbe vételt elrendelő határozatokkal szembeni másodfokú bírósági eljárás bevezetése, valamint az a szabály, amely lehetővé teszi a Raad van State (államtanács) számára, hogy rövidített indokolást fogadjon el a hozzá benyújtott kereset elutasításakor, az ilyen határozatokkal szembeni, a C-39/21. sz. ügyben kizárólagosan releváns 2008/115 irányelv 15. cikkének (2) bekezdésében konkretizált hatékony jogorvoslathoz való jog érvényesítésének eljárási részletszabályait alkotják.⁵⁹ Az ilyen eljárási szabályoknak tiszteletben kell tartaniuk az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvét.⁶⁰ Ezen elvek tiszteletben tartását az érintett rendelkezéseknek a különböző nemzeti hatóságok előtti eljárás egésze során betöltött helyének, valamint alkalmazásának és sajátosságainak figyelembevételével kell megvizsgálni.⁶¹

120. Az egyenértékűség elve szempontjából a C-39/21. sz. ügyben a kérdést előterjesztő bíróság rámutat, hogy csak a harmadik államok állampolgárai és az uniós polgárok által indított, idegenrendészeti közigazgatási eljárásokban van kivétel az indokolási kötelezettség alól, és a Raad van State (államtanács) másod- és végső fokon eljárva csak ezekben az ügyekben hozhat érdemi indokolás nélkül határozatot.

121. E tekintetben a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy az egyenértékűség elvének tiszteletben tartása azt követeli meg, hogy a nemzeti jog megsértésén alapuló kereseteket azonos módon kezeljék az uniós jog megsértésén alapuló hasonló jogorvoslatokkal, nem pedig azt, hogy a különböző jellegű jogvitákra alkalmazandó nemzeti eljárási szabályoknak egyenértékűnek kell

⁵⁸ Lásd többek között: 2019. július 29-i Hochtief Solutions Magyarországi Fióktelepe ítélet (C-620/17, EU:C:2019:630, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

⁵⁹ Lásd többek között, analógia útján: 2018. szeptember 26-i Belastingdienst/Toeslagen (A fellebbezés felfüggesztő hatálya) ítélet (C-175/17, EU:C:2018:776, 38. pont); 2018. szeptember 26-i Staatssecretaris van Veiligheid en justitie (A fellebbezés felfüggesztő hatálya) ítélet (C-180/17, EU:C:2018:775, 34. pont).

⁶⁰ Lásd többek között, analógia útján: 2018. szeptember 26-i Belastingdienst/Toeslagen (A fellebbezés felfüggesztő hatálya) ítélet (C-175/17, EU:C:2018:776, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2018. szeptember 26-i Staatssecretaris van Veiligheid en justitie (A fellebbezés felfüggesztő hatálya) ítélet (C-180/17, EU:C:2018:775, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

⁶¹ Lásd többek között, analógia útján: 2018. szeptember 26-i Belastingdienst/Toeslagen (A fellebbezés felfüggesztő hatálya) ítélet (C-175/17, EU:C:2018:776, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2018. szeptember 26-i Staatssecretaris van Veiligheid en justitie (A fellebbezés felfüggesztő hatálya) ítélet (C-180/17, EU:C:2018:775, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

lenniük.⁶² Így egyrészt be kell azonosítani az eljárásokat és az összehasonlítható kereseteket, másrészt meg kell határozni, hogy a nemzeti jogra alapított kereseteket kedvezőbben kezelik-e, mint azokat a jogok védelmével összefüggő kereseteket, amelyek a magánszemélyeket az uniós jog alapján illetik meg.⁶³ A keresetek összehasonlítható jellegét illetően az – alkalmazandó eljárási szabályokról közvetlen ismeretekkel rendelkező – nemzeti bíróság feladata, hogy megvizsgálja, hogy az érintett keresetek tárgyukat, indokaikat és lényeges elemeiket tekintve hasonlóak-e.⁶⁴ A keresetekre vonatkozó hasonló bánásmódot illetően emlékeztetni kell arra, hogy minden olyan esetben, amikor felmerül a kérdés, hogy az uniós jogon alapuló keresetekkel kapcsolatos valamely nemzeti eljárási rendelkezés kedvezőtlenebb-e, mint azok, amelyek a hasonló nemzeti keresetekre vonatkoznak, azt kell megvizsgálnia a nemzeti bíróságnak, hogy milyen az érintett szabályoknak az egész eljárásban betöltött helye, hogyan zajlik az említett eljárás, és melyek e szabályok sajátosságai a különböző nemzeti fórumok előtt.⁶⁵

122. Úgy vélem, hogy a Bíróság rendelkezésére álló információk nem teszik lehetővé annak megállapítását, hogy a 2000. évi Vw 91. cikkének (2) bekezdésében előírt szabály sérti az egyenértékűség elvét, mivel a belső jogon alapuló hasonló keresetek számára fenntartott kedvezőbb bánásmód álláspontom szerint nem tűnik bizonyítottnak. E körülmények között a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia ezen elv tiszteletben tartását, figyelembe véve a fent hivatkozott ítélkezési gyakorlatból következő elemeket.

123. A tényleges érvényesülés elvét illetően korábban kiemeltem, hogy az nem tartalmaz az alapvető jogokból – többek között a Charta által biztosított hatékony bírói jogvédelemhez való jogból – származó követelményeken túlmenő követelményeket.⁶⁶

124. Márpedig az őrizetbe vételt elrendelő határozattal szembeni hatékony bírósági jogorvoslathoz való, a 2008/115 irányelv 15. cikkének (2) bekezdésében konkretizált⁶⁷ jog vagy a hivatalból történő bírósági felülvizsgálatot, vagy az érintett személy kezdeményezésére bírósági jogorvoslati lehetőség fennállását követeli meg, anélkül hogy megkövetelné a kétfokú bírósági eljárást. Ilyen követelmény nem szerepel ezen irányelv 15. cikkének (3) bekezdésében sem az őrizet fenntartása vagy meghosszabbítása tekintetében.

125. Ezenfelül, ami számomra lényegesnek tűnik a hatékony bírói jogvédelemhez való jog szempontjából, az az, hogy az őrizetbe vételét, majd – mint a jelen ügyben – az őrizete fenntartását vitató harmadik országbeli állampolgárnak tudomása legyen az őrizetbe vételt vagy az őrizetben tartást elrendelő határozattal szembeni keresete elutasításának indokairól, ami a jelen esetben fennáll, mivel a holland jog értelmében az elsőfokú bíróság által e jogorvoslat

⁶² Lásd többek között: 2018. szeptember 26-i *Belastingdienst/Toeslagen* (A fellebbezés felfüggesztő hatálya) ítélet (C-175/17, EU:C:2018:776, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2018. szeptember 26-i *Staatssecretaris van Veiligheid en justitie* (A fellebbezés felfüggesztő hatálya) ítélet (C-180/17, EU:C:2018:775, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

⁶³ Lásd többek között: 2018. szeptember 26-i *Belastingdienst/Toeslagen* (A fellebbezés felfüggesztő hatálya) ítélet (C-175/17, EU:C:2018:776, 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2018. szeptember 26-i *Staatssecretaris van Veiligheid en justitie* (A fellebbezés felfüggesztő hatálya) ítélet (C-180/17, EU:C:2018:775, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

⁶⁴ Lásd többek között: 2018. szeptember 26-i *Belastingdienst/Toeslagen* (A fellebbezés felfüggesztő hatálya) ítélet (C-175/17, EU:C:2018:776, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2018. szeptember 26-i *Staatssecretaris van Veiligheid en justitie* (A fellebbezés felfüggesztő hatálya) ítélet (C-180/17, EU:C:2018:775, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

⁶⁵ Lásd többek között: 2018. szeptember 26-i *Belastingdienst/Toeslagen* (A fellebbezés felfüggesztő hatálya) ítélet (C-175/17, EU:C:2018:776, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2018. szeptember 26-i *Staatssecretaris van Veiligheid en justitie* (A fellebbezés felfüggesztő hatálya) ítélet (C-180/17, EU:C:2018:775, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

⁶⁶ Lásd többek között, analógia útján: 2018. szeptember 26-i *Belastingdienst/Toeslagen* (A fellebbezés felfüggesztő hatálya) ítélet (C-175/17, EU:C:2018:776, 47. pont); 2018. szeptember 26-i *Staatssecretaris van Veiligheid en justitie* (A fellebbezés felfüggesztő hatálya) ítélet (C-180/17, EU:C:2018:775, 43. pont).

⁶⁷ Vagy e rendelkezés testesíti meg, hogy a Bíróság által 2020. május 14-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság ítéletében (C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 289. pont) használt „megtentesítés” kifejezésre utaljak.

tárgyában hozott határozatot indokolni kell. Hozzáteszem, hogy ha a Bíróság egyetért az őrizet jogszerűségi feltételeinek bíróság általi, hivatalból történő vizsgálatát illetően általam javasolt válasszal, az elsőfokú ítélet ezen indokolását csak megerősíteni lehet.

126. Ezenkívül megjegyzem, hogy a Raad van State (államtanács) által szolgáltatott rövidített indokolás alkalmazásának feltételeit a holland jog szabályozza. A holland kormány által nyújtott magyarázatokból ugyanis az következik, hogy rövidített indoklásra csak az elsőfokú bíróság határozatával szemben benyújtott fellebbezés elutasítása esetén kerülhet sor. Egyébiránt, mivel a fellebbezési eljárás célja az, hogy lehetővé tegye a Raad van State (államtanács) számára a jog egységességének és fejlődésének biztosítását, e bíróság csak akkor alkalmazhat rövidített indokolást, ha e két követelmény nem igényel érdemi indokolást. Az indokolás e formájának alkalmazása tehát – a szóban forgó eljárási szabályra vonatkozó értelmezésem szerint – a Raad van State (államtanács) részéről az első fokon hozott ítélet indokolásának és eredményének helyben hagyását fejezi ki.

127. E körülményekre tekintettel úgy vélem, hogy a 2000. évi Vw 91. cikkének (2) bekezdésében előírt eljárási szabály ily módon értelmezve tiszteletben tartja a tényleges érvényesülés elvét.

128. Ebből véleményem szerint az következik, hogy a 2008/115 irányelvnek a Charta 6. és 47. cikkével összefüggésben értelmezett 15. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal – az egyenértékűség elvének tiszteletben tartása mellett, amelynek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata – nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében az őrizetbe vétel jogszerűségéről első fokon hozott ítélettel szemben fellebbezés alapján másod- és végső fokon eljáró nemzeti bíróság az ítéletéhez rövidített indokolást csatolhat, amennyiben ez azt jelenti, hogy az elsőfokú ítélet indokolását és eredményét helyben hagyja.

C. A C-39/21. sz. ügyben előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésről és a harmadik kérdés végéről

129. A kérdést előterjesztő bíróság azt kérdezi a Bíróságtól, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első és harmadik kérdésre adandó válaszok eltérőek lennének-e, ha az őrizetbe vett harmadik országbeli állampolgár kiskorú lenne.

130. Emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében az EUMSZ 267. cikkben előírt eljárás a Bíróság és a nemzeti bíróságok közötti együttműködés eszköze. Ebből következik, hogy egyedül az ügyben eljáró és a meghozandó bírósági döntésért felelősséggel tartozó nemzeti bíróság feladata, hogy az ügy sajátosságaira figyelemmel megítélje mind az előzetes döntéshozatal szükségességét ítéletének meghozatala szempontjából, mind pedig a Bíróság elé terjesztendő kérdések relevanciáját. Következésképpen, ha a nemzeti bíróságok által előterjesztett kérdések uniós jogi rendelkezés értelmezésére vonatkoznak, a Bíróságnak főszabály szerint határozatot kell hoznia.⁶⁸

⁶⁸ Lásd többek között: 2019. július 29-i Hochtief Solutions Magyarországi Fióktelepe ítélet (C-620/17, EU:C:2019:630, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

131. Megtagadható azonban a nemzeti bíróság által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről a határozathozatal többek között abban az esetben, ha nyilvánvalónak tűnik, hogy az uniós jog kért értelmezése semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, illetve ha a probléma hipotetikus jellegű.⁶⁹

132. Márpedig a C-39/21. sz. ügyben előterjesztett második kérdés és a harmadik kérdés vége pontosan az utóbbi kategóriába tartozik. Nyilvánvalónak tűnik ugyanis, hogy e kérdések semmilyen kapcsolatban nem állnak az alapeljárás tárgyával, amely nem kiskorút érint. Az említett kérdések ennélfogva hipotetikus jellegűek.

133. Ebből következik, hogy a C-39/21. sz. ügyben előterjesztett második kérdés és a harmadik kérdés vége véleményem szerint elfogadhatatlan.

VI. Véggövetkeztetés

134. A fenti megfontolásokra tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság a Raad van State (államtanács, Hollandia) által a C-704/20. sz. ügyben és a rechtbank Den Haag, zittingsplaats's-Hertogenbosch ('s-Hertogenbosch-ban eljáró hágai bíróság, Hollandia) által a C-39/21. sz. ügyben előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre a következő választ adja:

- 1) A harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 15. cikkét, a nemzetközi védelmet kérelmező személyek befogadására vonatkozó előírások megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 2013/33/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 9. cikkét, valamint az egy harmadik ország állampolgára vagy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 28. cikkét a Charta 6. és 47. cikkével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy a harmadik országbeli állampolgár őrizetbe vételének vagy őrizete fenntartásának jogszerűségét felülvizsgáló nemzeti bíróságnak az általa relevánsnak ítélt ténybeli és jogi elemek alapján meg kell vizsgálnia az őrizet feltételeit és részletszabályait meghatározó általános és elvont szabályok tiszteletben tartását, függetlenül a harmadik országbeli állampolgár által keresete alátámasztására felhozott jogalapoktól és érvektől. Ugyanezen rendelkezésekkel ellentétes az olyan nemzeti eljárási szabály, amelynek az a hatása, hogy megakadályozza e bíróságot abban, hogy hivatalból elvégezze ezt a vizsgálatot és a harmadik országbeli állampolgárt szabadon bocsássa, noha e bíróság megállapítja, hogy az ilyen őrizet ellentétes az uniós joggal.
- 2) A 2008/115 irányelv 15. cikkét a Charta 6. és 47. cikkével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy azzal – az egyenértékűség elvének tiszteletben tartása mellett, amelynek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata – nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében az őrizetbe vétel jogszerűségéről első fokon hozott ítélettel szemben fellebbezés alapján másod- és végső fokon eljáró nemzeti bíróság az ítéletéhez rövidített indokolást csatolhat, amennyiben ez azt jelenti, hogy az elsőfokú ítélet indokolását és eredményét helyben hagyja.

⁶⁹ Lásd többek között: 2019. július 29-i Hochtief Solutions Magyarországi Fióktelepe ítélet (C-620/17, EU:C:2019:630, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

3) A C-39/21. sz. ügyben előterjesztett második kérdés és a harmadik kérdés vége elfogadhatatlan.